

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol LXXIII Kaina 20 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, SAUSIS — JANUARY 8, 1979

Nr.6

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 686-6500

PORTUGALAI SUVARTOJA PER DAUG VYNO

LISABONA. — Portugalijos demokratine vyriausybė susirūpino sena portugalų tautos rykšte — alkoholizmu. Valdžia ieško kelių sumažinti alkoholio sunaudojimą, spauda rašo apie automobilių nelaimės, kurios atsitinka girties vairuojant. Parlamentas bando prarasti įstatymo projektą kovai su vairuotojų alkoholizmu. Mokytojai skundžiasi, kad po pietų pertraukos vaikus neįmanoma mokyti, nes jie net atokiausiose kaimuose priešpiečiams gauna „nuvargusio arklio sriubos“, kuri yra iš vynuogių vynu su įtrūpinta duona.

Portugalijos statistinėje mirtingumo lentelėje mirtingumas nuo kepenų cirozės užima trečią vietą po širdies kraujagyslių susirgimų ir vėžio. Portugalijoje, medicinos darbuotojų manymu, daug invalidų tokiomis tampa per alkoholi. Tarp invalidų nepaprastai didelis nuostimis aklyji. Plačiai pasklidęs ir vaikų reumatizmas.

Palyginti nedidelė šalis su 9 milijonais gyventojų, Portugalija pasaulyje užima penktą vietą pagal aukštos kokybės vynuogių vynu gamybą, tačiau pasaulinėje rinkoje Portugalija, kaip vynu eksportuotoja, mažai žinoma. Priežastis — milijonai litrų vynu suvartojama pačioje Portugalijoje.

Europos Bendrosios rinkos narės: Prancūzija ir Italija nelabai laukia Portugalijos priėmimo į rinką. Tuo atveju portugalų valdžia bandytų išstumti į rinką ir savo vyną, kas sudarytų kitoms šalims rimtą konkurenciją. Jau dabar kelis kartus vyko „vyno karas“ tarp

Studentas apie slaptą miliciją

Maskvos universitete, kas trečias studentas dirba sovietų slaptajai policijai, pareiškė spaudai suteiktame pasikalbėjime 24-erių metų amžiaus rusas pianistas Yuri Egorov, kuris prieš dvejus metus, vienos koncertinės kelionės metu, Vakaruose paprašė politinės globos. Egorov, kuris dabar pastoviai gyvena Amsterdamo, Olandijoje, pažymėjo, kad jis ryžosi nebeįžiti į tėvynę dėl to, kad asmeninės laisvės nebuvimas Sovietų Sąjungoje jam buvo pasidarius nepakenčiamas. Studijuodamas Maskvos universitete, pažymėjo Egorov, aš niekad nežinojau, kas iš mano mokslo draugų buvo įpareigotas pranešti milicijai apie studentų pokalbius, nuotakas ir gyvenimą. Pokalbiuose su draugais visada reikėdavo būti atsargiems, nes trijų bičiulių tarpe galėjo būti vienas išdavikas. Tokioje sistemoje gyvenimas darosi nepakeliamas. Egorovas taip pat pasakojo, jog po to, kai jis pabėgo į Vakarų, sovietai įvairiomis priemonėmis bandė jį prikaltinti sugrįžti atgal į Sovietų Sąjungą. Kartą jis gavo net žinią, kad jo tėvas miręs nuo širdies infarkto. Vėliau, betgi, paaiškėjo, kad tėvas yra gyvas ir sveikas. Egorovas priminė, kad panašiai buvo pasielgta ir su vienu rusu, sportininku, pasirinkusiu laisvę olimpinėse žaidynių metu Montrealyje. Gavęs žinią apie tėvo mirtį, sportininkas sugrįžo į Sovietų Sąjungą, bet čia buvo tuoj pasiųstas į koncentracijos stovyklą.

italų ir prancūzų gamintojų. Bet kurie bandymai sumažinti krašte alkoholio sunaudojimą atsiduria į turtingų žemvaldių interesus. Net ir kova prieš girtus vairuotojus neranda pritarimo žemvaldių, prekybininkų tarpe. Policijai sunku kovoti su girtais vairuotojais, nes nėra atitinkamų įstatymų, juridinės teisės. Todėl alkoholizmas ir toliau lieka Portugalijos tautine nelaime.

Laukia pasikeitimų kinų kolonijose

San Francisco. — Komunistinei Kinijai pradant santykius su Amerika, didelių pasikeitimų laukiama Amerikos kinų kolonijose. Daugiausia kinų gyvena New Yorke, tačiau čia jie išsikirstę po daug rajonų, antroje vietoje San Francisco miestas, kur kinai gyvena kompaktinėje kolonijoje — „chintatown“. Iki šiol Amerikos kinų kultūriniam gyvenime, jų spaudoje, organizacijose didelę įtaką turėdavo Taivano valdančioji kuomintang partija. Net ir slaptose kinų frateralinėse grupėse ir jų biznio bendrovėse vyravdavo Taivano įtaka. Dabar padėtis gali pasikeisti, laukiama ir naujų kinų atvykimo iš komunistinės Kinijos, kurios žmonės turi daug giminių Amerikos kinų kolonijose.

Austrija - Vengrija panaikino vizas

Viena. — Nuo sausio 1 d. Austrijos - Vengrijos gyventojai galės lankytis kaimyniniame krašte be jokių vizų. Pasielnyje tik reikės užpildyti kelionės lapą. Laukiama, kad kelių linijų formuluose palengvinimas padidins turistų skaičių. Pernai Vengrijoje lankėsi 600,000 austrų, o Austrijoje — 400,000 vengrų.

Vengrijos vyriausybė pradėjo statyti daugiau viešbučių, kurių finansavimą specialia paskola parėmė ir Austrija. Vengrijoje įrengiama daugiau svetimos valstybės parduotuvių. Populiariausia Vengrijos prekė yra garsi vengrų dešra — „salami“, kurią austrai vėžasi namo, net vengrai skundžiasi negalį jį savo parduotuvėse nusipirkti.

Po Vengrijos sukilimo daug metų Austrijos - Vengrijos 215 mylių ilgio siena buvo labai saugoma. Vengrai buvo pristatę sargybinių boksų, įrengę minų laukus ir plačius spygliuotų vielų rajonus. Austrija dažnai protestuodavo, nes potvynių išplautos minios dažnai atsiradavo Austrijos teritorijoje, sužeisdavo daug nekaltų žmonių. Dabar kaimyniniai santykiai žymiai pagerėjo.

Izraelius svarbi Sinajaus nafta

Tel Avivas. — Izraelis taikos derybose su Egiptu bandys įjungti ir naftos tiekimo klausimą. Okupuoto Sinajaus naftos laukuose Izraelis gauna apie 20 nuos. savo sunaudojamos naftos. Izraelitai naudoja Meksikos ir Ekvadoro naftą, tačiau didžiausias naftos tiekėjas buvo Iranas, kurio naujas premjeras jau paskelbė, kad Izraelitams naftos neparduos. Izraelio energijos ministras Mošė Parelšė, kad Egiptas turės pažadėti parduoti Izraeliui Sinajaus naftą, kur Izraelis investavo apie 100 mil. dol. naftos ieškojimui ir šaltinių įrengimams.

Irano neramumuose ne kartą gatvėse pasirodė ir šacho šalininkai. Čia matomi raitėliai ir ginkluoti žemės ūkio įrankiais žemdirbiai Tambriso mieste daugė šacho prieš automobilius, plėšė nuo pastatų opozicijos vadų portretus.

Irano opozicija neremia premjero

Teheranas. — Iš Irano toliau tęsiasi užsieniečių bėgimas. Kanados ir V. Vokietijos lėktuvai skraidė iš Teherano ir kitų Irano miestų. Daug sunkumų kelia aerodromų kontrolės darbuotojų streikas. Juos pavaduoja Irano karo aviacijos technikai.

Religinis opozicijos vadas Khomeini paragino naftos darbininkus pagaminti tik tiek naftos, kad užtektų patiemis iranėčiams butų šildymui ir virtuvės reikalsams. Nacionalinis opozicijos frontas sekmadienį visus ragino streikuoti, protestuojant prieš premjerą Bachtiarį „samokslą su šachu“.

Washingtono atidengta, kad iš Europos į Iraną nuvyko aviacijos generolas Robert Huyser padėti planuoti, kaip būtų galima išvežti, krizės atveju, iš Irano slaptus strateginius ginklus ir patyrinėti, kokią įtaką ateityje gali turėti Irano ginkluotiesios jėgos.

Sacramento mieste, Kalifornijoje vėl įvyko Irano studentų demonstracija. Vyriausybė jau rengia deportavimo dokumentus 35 studentams, kurie pasižymėjo smurto veiksmais Beverly Hills demonstracijose prieš šacho seserį namų. Šacho sesuo ir 90 metų amžiaus šacho motina išvyko iš Beverly Hills rūmų pas milijonierius Walter Annenberg, buvusį JAV ambasadorių Britanijoje, kuris netoli Palm Springs turi 900 akrų dvarą „Rancho Mirage“.

Musulmonų religinis vadas Khomeini, griežčiausias opozicijos šachui vadas, pareiškė spaudai, kad šachas ir jo artimieji šeimos nariai yra nusikaltėliai, kurie turėtų būti teisiami ir baudžiami pagal islamo įstatymus. Religiniam Irano centre, Mashhade mieste, be žinios dingo 37 kareiviai, kurie buvo pagrobti kirviais ginkluotos minios. Minia sukopė į vieną karininką ir jo kūną numetė prie kareivinių vartų su raštu, kad jis buvo nuteistas „liaudies teismo“.

JAV byla prieš naftos bendroves

Washingtonas. — Energijos ir teisingumo departamentai iškėlė bylą Amerikos naftos bendrovėms: Mobil, Texaco, Amoco, Shell Phillips, Gulf, Atlantic Richfield ir Cities Service, kaltindami naftos bendroves nepagrįstais kainų kėlimais, federalinių taisyklių laužymu ir nepaprastai aukštais pelniais. Byloje reikalauja sugrąžinti permokėtas sumas, apie bilijoną dolerių. Teismas prašomas nubausti bendroves ir uždėti ant neužtarnauto pelno dar nuosim 2.2 bil. dol.

Kelių bendrovių prezidentai jau pareiškė, kad bendrovės teisme ginsis, nes nesijaučia kaltos. Tais rašo, kad Sovietų Sąjunga atidžiai seka karinį tiekimą Kinijai, padarys atitinkamas išvadas ir griebis atitinkamų reikalingų veiksmų. Toks biznis yra pavojingas lošimas visiems, net ir patiems Vakarams, tvirtina sovietų agentūra. Gvadalupeje pasibaigusiame Vakarų vadų pasitarime, britų premjeras Callaghan pasakė, kad Britanija jau baigia derybas dėl 80 Harrier naikintuvų pardavimo komunistinei Kinijai. V. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt pareiškė, kad jis nenorėtų erzinti Kremliaus. Ginklų pardavimas kinams panašus į mekos narve badymą per grotus įkišta lazda, pasakė Schmidt.

Tengo spaudos konferencija

Pekinas. — Komunistinės Kinijos vicepremjeras Teng Hsiao ping penktadienį turėjo spaudos konferenciją, kurioje plačiai pasisakė Taivano salos klausimu. Jis pasakė, kad Kinija nenusisuko nuo savo pramonės modernizavimo planų ieškoti karinių nuotykių. Kinija bandys įvairius taikius kelius susijungti su Taiwanu. Vyriausybė bandys susitikti su Taivano prezidentu Chiang Ching kuo ir ieškoti Taivano sugrįžimo į tėvynę.

Paklaustas, ar jis tikisi susijungimo su Taiwanu dar savo amžiuje, Teng, 74 metų, pasakė, noris gyventi dar 10 metų, tačiau susijungimui toks laikas per ilgas. Jis, paklaustas, ar Kinija bandys jėga prisijungti Taiwaną, pasakė negalįs jėgos viešai atsisakyti, nes toks pareiškimas „surištų mūsų rankas“, tačiau turis vilti, kad susijungimo bus galima taikiu būdu pasiekti dar šiais metais.

Kalbėdamas apie Kambodijos padėtį, Tengas pareiškė, kad Vietnamo invazija gresia pasaulio taikai, jungtinės Tautos turi Vietnamą sustabdyti, pareiškė premjeras Teng.

Diplomatus nustebino, kai Tengas paminėjo Taivano prezidentą jo tikruoju vardu. Iki šiol jis būdavo neminimas kitaip, kaip „išdavikas“, „iškrypėlis“.

Piktadariui viešai nukirsta galva

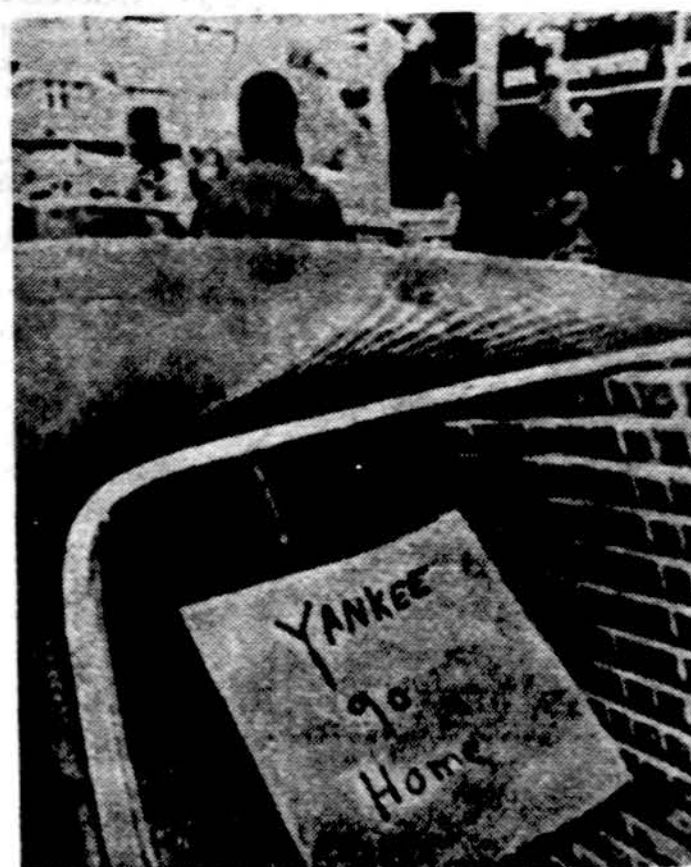
Jidda. — Saudi Arabijoje religinis teismas nuteisė Abdulla Suwaihi mirties bausme už plėšikavimą ir septynių moterų išprievartavimą per praėjusius trejus metus. Bausmė buvo įvykdyta Riyadho miesto aikštėje, nusikaltėliui buvo kardų nukirsta galva.

Saudi Arabijoje svetimotariai užmušami akmenimis, vagims nukertamos rankos, o už sunkesnius nusikaltimus viešai nukertamos galvos.

Žiema atnešė traukinių nelaimę

Ankara. — Turkijoje kieta žiema sukėlė daug susisiekimo sunkumų. Ketvirtadienio naktį susidūrė du traukiniai, pilni žmonių, nes automobilių naudojimas dėl sniego sustojo. Istanbulio Ankaro geležinkelio geležis sugadino bėgių perjungimo mechanizmą, dėl to įvyko susidūrimas, kuriame žuvo apie 50 žmonių ir apie 200 buvo sužeisti.

Trys banditai su kaukėmis Sicilijoje įsibrovė Sv. Mišų metu į bažnyčią ir atėmė iš besimeldžiančių žmonių pinigų, žiedus ir laikrodžius.

Daug pasakantis užrašas ant užsieniečio automobilio Irano mieste. Panaši iškaba buvo pastebėta ir ant sovietų diplomato automobilio.

Planuoja, kaip priimti Kinijos svečius

Vyriausybė ruošiasi Tengo vizitui

Washingtonas. — Baltuose Rūmuose vyksta gyvas judėjimas, konferencijos, pasitarimai apie numatomą Kinijos vicepremjero Teng Hsiao-ping vizitą. Planuojama, kokią nustatyti programą, kaip suorganizuoti saugumą, surengti susitikimus su įvairiomis amerikiečių grupėmis, su spauda, biznieriiais, ūkininkais, kad svečio vizitas būtų kuo naudingas. JAV vyriausybės programa, liečianti Kiniją, prasidės dar prieš Tengui atvykstant sausio 29 d. Prezidentas Carteris pasakys per televiziją kalbą apie naujus Amerikos santykius su komunistine Kinija, apie pasikeitusius ryšius su Taiwanu. Washingtono rengiama speciali konferencija, kurioje pakviesti 600 įvairių biznio bendrovių atstovai.

Kongresas irgi bus užimtas Kinijos problemomis. Teks nutarti, kokius ryšius Amerika ateityje palaikys su Taiwanu. Teks senatui patvirtinti naują ambasadorių, kuriuo numatomas dabartinis ryšius su Pekinu įstaigos vedėjas Leonard Woodcock. Senate ta proga laukiama debatų, kurių proga bus pareikšta prezidentui Carteriui nemažai priekaištų dėl Taivano „pardavimo“, dėl gynybos sutarties su juo nutraukimo.

Atvykus vicepremjerei Tengui, planuojamas šaunus koncertas Kennedy centre. Tengas ir jo žmona bus garbės svečiai, o prezidentas Carteris ir visas JAV kongresas dalyvaus kaip šeimininkai. Biznierių ir korporacijų vadų konferencija numatoma sausio 15 d. Čia ir biznierių klausimus atsakinės valstybės sekretorius Cyrus Vance, prezidento patarėjas Zbigniew Brzezinski, išdo sekretorius Michael Blumenthal ir prekybos sekretorė Juanita Kreps. Vyriausybės atstovai išklaušys ir biznio vadų patarimų bei pageidavimų.

Vasario mėn. pradžioje svečiams iš Kinijos organizuojama kelionė po Ameriką. Įvairūs politikai siūlo savo valstijas. Jau numatyta, kad aukštieji Kinijos svečiai apsilankys Texas valstijoje. Iowos gubernatorius Robert Ray spaudžia Washingtoną, kad vicepremjerei Tengui būtų parodyti Iowos ūkiai. Gubernatorius primena, kokį pasiekimą turėjo sovietų vado Chruščiovo vizitas Coon Rapids farmoje 1959 metais. Vyriausybė dar nieko nepažadėjo, nes šiuo metu Iowos gubernatorius yra respublikonas, kur

riam nenorima suteikti Tengo vizito garbės. Dar ieškoma kito ūkio, kitoje valstijoje, kuri galėtų suteikti svečiams saugų vaizgumą ir turėtų ką parodyti žemės ūkio srityje.

Kitas planuotojų galvosūkis gali būti svečio Tengo pageidavimas susitikti su buvusiu prezidentu Richardu Nixonu. Kinija nepamiršo, kad jo vadovybėje buvo pradėtas Amerikos — Kinijos santykių mezgimas. Nixono laikais įvyko istorinis stalo tenisininkų susitikimas, ir Nixonui prezidentaujant, jo valstybės sekretorius Kissingeris važinėjo į Pekiną. Tengo vizitas pas Nixoną būtų vyriausybei ir tuo naudingas, kad būtų priminta opozicijai, kad ryšių su komunistine Kinija ieškoti pradėjo ne demokratai, bet — respublikonai.

Manoma, kad būtų naudinga parodyti Kinijos svečiams ir prezidento Carterio Georgiją, prezidento kuklią gimtinę.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Illinois gubernatorius Thompsonas pakvietė Kinijos vicepremjera Tengą apsilankyti Springfielde, kai jis važinėjo po Ameriką vasario mėn. pradžioje.

— Ohio valstija sutiko be teismo sumokėti 675,000 dol. prieš karą demonstravusių studentų tėvams, giminėms. Keturi studentai žuvo, devyni buvo sužeisti 1970 m. gegužės mėn. demonstracijose. Nuo to laiko tęsiasi bylos.

— Kanados užsienio prekyba pernai davė palankų balansą su 3.27 bil. dol. pertekliumi. Kanados eksportai į Ameriką sudarė 68 nuos. visos prekybos, o importai iš Amerikos siekė 69 nuos. visų importų.

— Fordo automobilių bendrovė vėl paskelbė automobilių kainų pakėlimą, vidutiniškai po 124 dol. automobiliui. Per kelias savaites tai jau antras pakėlimas.

— Nežiūrint oro trukdymų Amerikos lėktuvų bendrovės praejusį gruodžio mėn. turėjo rekordinį lėktuvų skridimų skaičių. Paraejusieji metal lėktuvų bendrovėms buvo labai geri.

— Japonų prekybos žurnalas paskelbė, kad japonų technikai ir inžinieriai padės U. S. Steel bendrovei suremontuoti ir padidinti Gary liejyklos krosnį nr. 13. JAV plieno bendrovė prašiusi japonų pagalbos.

— Grupė jūros narų užliko dugne seniai ieškoma senosios Ispanijos laivą „Concepcion“, nuskendusį 65 mylios nuo Dominikonų respublikos krantų. Turima vilčių, kad tarp laivo laužo bus rasta aukso ir sidabro turtų apie 40 mil. dol. vertės.

— Santa Monica ligoninėje mirė milijonierius viešbučių savininkas Conrad Hilton, 91 metų amžiaus. Jam priklausė 61 viešbutis 19-koj valstybių.

KALENDORIUS

Sausio 8 d.: Apolinaras, Gudulė, Vilantas, Nemira.
Sausio 9 d.: Julijonas, Marcijona, Algis, Gabija.
Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:36.

ORAS

Debesuota, gali snigti, temperatūra dieną 15 l., naktį 5 l.

ŽMOGAUS TEISIŲ DEMONSTRACIJA BONNOJE

Gruodžio 10 Žmogaus teisių draugija, sutelkusi tam tikslui 25 organizacijas, suorganizavo žmogaus teisių demonstraciją. Lietuvių joje dalyvavo aktyviai. Vienas pagrindinių kalbėtojų mitingė buvo iš JAV-bių iškviestas Tomas Venclova. Po mitingo toje pačioje aikštėje ekumenines pamaldas laikė tėvas dr. Konstantinas Gulbinas kartu su latviu kun. Klavinšu ir dar vienu dvasiškiu.

Autobusas su 27 demonstrantais iš Romuvos į Bonną atvyko 12 valandą. Jie atsivėžė 10 plakatų ir mūšų trispalvę. Čia prie jų prisijungė keletas Bonnos ir kitų Ndrh-Westfalijos lietuvių ir kiti atskirėdės Tomas Venclova. 13 val. visa demonstrantų masė, susidedanti iš daugelio tautybių, su plakatais ir vėliavomis pajudėjo Bonnos centro linkui. Vienas vokiečių laikraštis priskaičiavo 1000 demonstrantų, kiti — 2000, o radijas ir kita spauda kalbėjo apie keletą tūkstančių.

Po valandos žygio V. Vokietijos sostinė gatvėmis pasiekė mitingio vietą — Turgaus aikštę (Marktplatz), kur buvo įrengta kalbėtojų tribūna ir didžiulė palapinė. Joje buvo galima gauti ir karštos žirnišės, ir įvairios literatūros bei atiduoti savo auką Žmogaus teisių draugijai paramai. Palapinė buvo pastatyta prieš tris dienas apie 110-čiai bado streiko dalyvių. Bado streikas buvo vykdomas prieš Sov. Sąjungos, Vokietijų demokratines respublikas ir Rumunijos ambasadą.

Kur šaukė Vietnamo karo metu?

Mitingą pradėjo Žmogaus teisių draugijos pirm. prof. Hellmuth Nitsche. Jis smarkė R. Vokietijos vykdymo prekybos žmonėmis. Kreipdamasis į Vak. Vokietijos vyriausybę, jis tarė: "Mokėkite, jei pinigai yra vienintelis argumentas, kurį įstengia suprasti komunistai". Esą mokoma po 10.000 DM už kiekvieną V. Vokietiją išleidžiamą asmenį. Persikaitęs Bundestago pirm. ministras dr. K. Carstens pareiškė: "Anot jo, reikia padėti žmonėms, vedantiems beginklę kovą už žmogaus teises. CDU pirm. ministras dr. Kohl vardu kalbėjo Bundestago narys Olaf von Wrangel, už FDP — MdB Rolf Merker, už CSU — MdB dr. R. Jaeger, už SPD — ju frakcijos Bundestago atstovas.

Zymūs rusų disidentai Vladimiras Bukovskis kalbėjo rusiškai. Kiekvienas jo kalbos sakinyse buvo išverčiamas vokiškai. Aptardamas dabartinę Sov. Sąjungos padėtį jis nurodė, kad daug Stalino laikais išvežti ukrainiečiai, lietuviai, ir gruzinai dar šiandien neleidžiami grįžti namo. Sumti žymesnieji Helsinkio grupės nariai. "Kur tie, kurie Vietnamo karo metu taip uoliai smerkė daromas neteisėtas, kai dabar vietnamiečiai kenchia nuo dar didesnių neteisėbių", klausė kalbėtojas. Kvietė boikotuoti 1980 olimpiadą Maskvoje, kad ten olimpinė ugnis nebūtų panaudota žmogaus teisių pažeidimams pridengti taip, kaip ją 1936 naudojo naciai Berlyne. Bukovskis pakartotinai minėjo Pabaltijį ir lietuvius.

Po Afrikos (Gvinėja) ir Lenkijos atstovų lietuviškai kalbėjo Tomas Venclova. Kiekvieną jo sakinių į vokiečių kalbą vertė stud. Kest. Ivinskis. Tomas Venclova pareiškė: "Kalbu kaip Lietuvos Helsinkio grupės atstovas. Tą grupę šiandien sudaro šeši žmonės. Du iš jų — Viktoras Petkus ir Balys Gajauskas — už savo humanišką ir teisėtą veiklą nutelsti dešimčiai metų kalėjimo ir penkeriems metams ištremimo į vergus pasaulio mini šalia Jurius Orlovo, Aleksandro Ginzburgo, Anatolijaus Sčaranskio vardų. Man didelė garbė atstovauti tokiems žmonėms.

Beteisiskumas ir baimė

Kalbu taip pat savo tėvynės Lietuvos, netgi trijų Baltijos valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — vardu. Šios nedidelės valstybės 1940 Stalino ir Hitlerio susitarimu buvo įkorporuotos į Tarybų Sąjungą. Jau trisdešimt aštuonerius metus pasaulis jas yra gerokai primiręs. Tačiau nepaisant izoliacijos, ilgamečių nelaimių ir nuostolių, visos trys šalys tebėra gyvos ir nuolat primena pasauliui apie savo pasiryžimą siekti savo neatimamų teisių. Lietuvos žmogaus teisių sąjūdis yra turbūt stipriausias. Todėl apsiribosiu Lietuva, tačiau beveik visa, ką pasakysiu, dera ir kitoms Baltijos valstybėms.

Žmogaus teisių deklaracija Lietuvoje dar niekada nebuvo vykdoma. Stalino epochoje — taip pat, kaip ir Hitlerio okupacijos metais — Lietuvoje viešpatavo totalitarinis teroras, kuriam istorijoje ne daug terasime lygių. Pagal turime nepilnus ir apytikrius duomenis, vienas Lietuvos gyventojas iš kiekvienų šešių žuvė per represijas, kalėjo Gulago archipelage ar buvo prievarta iš tremtas iš savo krašto. Retas atsparumas ir atkaklumas padėjo lietuviams išlikti ir išsaugoti savo kultūros branduolį. Užsienio turistams šių dienų Lietuva, ypač palyginus su kitomis tarybinėmis respublikomis, atrodo gana europiškai, netgi daugiau ar mažiau klestinti šalis. Lietuvių to pasiekė milžiniškos pastangomis. Tačiau užsienio turistai, negyvendamas su tarybiniais pasu, negali peržengti tylos barjero ir suvokti tikrosios žmonių padėties. Anapus to barjero tebėra beteisiskumas ir baimė, kasdieniniai persekiojimai ir ideologinis diktatas nuo lopčio ligi mirties. Masinis stalinio tipo teroras šiandien neapraktikuojamas, bet smulkmeniškai prievarta lydi žmogų kiekviename žingsnyje — o be to, nėra garantijų, kad masinis teroras vieną dieną neatgims. Vaidmainystė apsemia visas informacijos priemones, visas ar beveik visas knygas, visus viešus pobūvius ir pokalbius. Ir vis dėl to ji pralaužama. Šiandien Žmogaus teisių deklaracija virto idealu, į kuri orientuojasi daugialypis Lietuvos demokratinis sąjūdis. Ir aš manau, kad jos poveikis galų gale nulems Lietuvos ateitį.

Neįmanoma išskaičiuoti žmogaus teisių pažeidimų šiandieninėje Lietuvoje; galima juos nebent klasifikuoti. Pirmiausia tebėra visiškai paneigta tautinio bei valstybinio apsisprendimo teisė, nors iš patyrimo žinau, kad nepriklausomybės nuotaukos Lietuvoje yra labai stiprios. Susidaro juridinis paradoksas — vienas iš daugelio paradoksų, būdingų Tarybų Sąjungai: iš konstitucijos nedrįstama išbraukti respublikų atsisakymo teisės, tuo tarpu netgi diskusijos apie šios konstitucijos teisės įvykdymo galimybę baudžiamos ilgais kalėjimo terminais. Lietuvių kalbos teisės daugelyje sričių apribotos, o kultūrinį gyvenimą varžo daugialapsnė ir niekieno nekontroliuojama cenzūra. Nemažai lietuvių gyvena už Lietuvos ribų kitose sovietų respublikose, bet ten jų kultūrinė veikla yra visiškai likviduota. Dauguma lietuvių yra katalikai (tai vienintelė katalikėška TSRS respublika). Valstybė šiurkščiai kišasi į Bažnyčios vidinę gyvenimą, dirbtinai mažina kunigų skaičių ir riboja jų ganytojišką veiklą, drausdama, sakysime, religiška auklėti vaikus. Neleidžiama švęsti religinių švenčių: žmonių, kurie dėl religinių įsitikinimų per šventes atsisako dirbti, yra persekiojami. Katastrofiškai trūksta religinių tekstų ir kulto reikmenų. Masivi antireliginė propaganda virto kasdieniška reiškinio, ir joje vėrdina dalyvauti tikintieji, tuo tarpu apie religinę propagandą, žino-

Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje mokytojai ir bendrabučių vadovai. Iš kairės: V. Sidrytė, A. Verselis ir M. Dambriūnaitė-Smitienė.

ma, nėra nė kalbos. Smulkmeniškai sąžinės laisvės varžymai, tikinčiųjų diskriminacija darbe ir kasdieniniame gyvenime verčia daugelį žmonių atlikti religinius aktus slapta. Visa tai kelia nerimą ir mastantiems žmonėms iš netikinčiųjų tarpo, nes kova su elgija, bažnyčių naikinimas nuostolingas ir pasaulietinei kultūrai; be to, laisvė juk nedaloma — jei gu ji varžoma tikintiesiems, tai tuo pačiu varžoma ir visiems. Šie žmogaus teisių pažeidimai, reikia pasakyti, liečia ne tik katalikus, bet ir visas kitas Lietuvos religines bendruomenes, lygiai kaip ir etninių teisių pažeidimai liečia ne vien lietuvius, bet ir Lietuvos tautines mažumas.

Kam priklauso ateitis

Individų judėjimo, informacijos laisvės srityje TSRS po Helsinkio neparodė noro ką nors keisti ar gerinti. Lietuviams šios problemos yra gal ypatinai aktualios, nes labai didelė lietuvių dalis gyvena užsienyje. Lietuva tebėra beveik atklai atskirta nuo pasaulio ir ypač nuo lietuvių emigracijos: sakysime, į Lietuvą draudžiama įvežti bet kokias emigracijoje išleistą knygą, net ir visiškai nepolitines.

Šie varžymai yra ne tik nežmoniški, jie yra anachroniški ir galų gale nesėkmingi. Laikui bėgant jie tik stiprina Lietuvos žmonių pasiryžimą reikalauti to, kas pridera kiekvienam žmogui ir tautai mūsų dienų pasaulyje. Lietuva grumiasi įvairiais būdais: pasaulis girdėjo apie mokinio Romo Kalantos susideginimą, apie masines demonstracijas Kaune ir Vilniuje, apie Lietuvos neoficialią, samizdatinę spaudą, kuri dabar ten gausnė ir stipresnė, negu bet kurioje TSRS respublikoje. Daugybė lietuvių kalinama Mordovijos lageriuose, psichiatrinės ligoninės ir kitur už neprivartinę tautinę, religinę, žmogaus teisių gynimo veiklą. Jie aukoj gyvenimus už tai, kad ir Lietuvoje būtų vykdoma Žmogaus teisių deklaracija. Ir kiekvienas tokių žmonių, pasak Vladimir Bukovskio, atima iš valdžios vienas du šimtai penkiasdešimt milijonų dolerių galybės. Tai nėra mažai, nes totalitarinė valdžia tikrai galinti ir pavojinga, ne vien savo valdiniais, bet ir visam pasauliui. Ir už vidinį išsilaisvinimą iš jos varžyti visada reikia labai brangiai mokėti.

Bet žmogaus teisių paneigimo politika neturi ateities. Galinga tarybinė burokratija ima just, kad jos aukso amžius negrįžtamai baigėsi. Ji nebėra nekontroliuojama, nors ją kontroliuoti ryžtasi dar tik maži mirtinai rizikuojančių žmonių būreliai. Ateitis priklauso žmogaus teisių idejai, kuri šiandien darosi nemažiau patraukli, negu socialinės lygybės ideja. Kaip ir anoji ideja — ir, tikėkimės, giliau ir skėmingiau — ji pakeis istorijos bėgį.

Venclovai kalbant, už jo ant tribūnos buvo iškelta Lietuvos trispalvė ir ten plevėsavė iki mitingo pabaigos.

Teroras Vietname

Vietnamo atstovas teigė, kad jo tėvynėje dabar viešpatuoja baisus teroras. Prie šio mitingo žymiųjų kalbėtojų reikia prisiskir-

ti ir kitą sovietų disidentą — Michailą Makarenką. Kroatų atstovas skundėsi, kad Tito Jugoslavijoje paneigiamos žmogaus ir tautų apsisprendimo teisės. Čekoslovakijos atstovas ryškiu komunistinėmis vyriausybės žmogaus teisių nepaisymo įrodymu laikė 77-ųjų Chartos narių persekiojimą. Kalbėtojų eilę baigė dr. Karl Heinz Nitschke (DDR).

Po ekumeninių pamaldų aikštėje visi romuniečiai nedelsdami leidosi keliomis į namus. Tomas Venclova pasiliko Bonnoje. Dar tą patį vakarą Kontakto redakcija, vadovaujamoje buv. Žmogaus teisių draugijos pirmininkės ir garbės pirmininkės Kornelijos Gerstenmeier, susitiko trys didieji disidentai: Vladimiras Bukovskis, Michailas Makarenka ir Tomas Venclova. Ta proga pasinaudodami Deutsche Welle radijo atstovas ir įrašė ilgiau kaip valandą trukusį pasikalbėjimą rusiškai, skirtą transliacijai į Sovietų Sąjungą. Tema: ką atneš 1979 Sovietų Sąjungai ir jos disidentams?

Disidentinis sąjūdis stiprės

Pesimistiškiausias buvo Makarenka. Jis sakė, kad Rusijos žmonės labai įpykę ir nuvargę. Norėdama susidoroti su tomis nuotakomis, valdžia gali leisti į kairės avantiūras. Bukovskis ma-

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujojo Anglijos ir Stoties WNSR, 1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Šią programą vedė Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreipis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasti didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.
Telef. 434-2413
1490 A. M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Ivairių prekių paskaitimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 99 St., Chicago, Ill. 60629
Telef. — 925-2737
Vytautas Valentinas

A. VILIMAS
MOVING
Apraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

Mūsų kolonijose

Aurora, Ill.

NEUŽTARNAUTA GARBĖ

B. Jablonskio "Drauge" gruodžio 28 d. aprašytoje Kalėdų eglutės korespondencijoje visai nepamiršta seselė M. Jozetta, kurios rūpesti ir darbu buvo išpuošta eglutė. Jos vietoj surikiuota Auroros apylinkės valdyba. Aš esu valdybos pirmininkė ir tos garbės nepriašimu, nes aš nieko nedariau. Marytė Vizgirdienė šiek tiek padėjo kabinti. Seselė M. Jozetta mane pakvietė kaip viešnią, o dėl idomumo aš pakviečiau kitus savuosius. Buvo pakviestas aukštesniosios mokyklos choras, kuris pagiedojo kalėdinių giesmių. Rengėjos prinešė savo keptinų, o biblioteka davė karštos obuolių sunkos ir visus lankytojus vaišino. Taigi čia apylinkės niekas neatstovavo. Prie eglutės nuotraukoje taip pat ne Paulius Vizgirda.

Eglutė buvo labai panaši į pernykščią, tik šiaudinukų bū-

nė, kad Maskvą nuo to lemtingo žygio gali sulaukyti dvi priežastys: 1. karas su Kinija gali būti sunkus ir ilgas — ilgesnis negu JAV-bių Vietnam; 2. Sovietų valdžia gali bijoti duoti ginklą žmonėms; 3. rankas. Venclova kalbėjo daugiau apie Lietuvą ir jos padėtį. Bukovskis taip pat vis minėjo Lietuvą, kuri labai populiari dėl ryžtingo priešinosi okupacijai ir drąsaus disidentų reikšimos. Bukovskis ir Venclova pranašavo, kad disidentinis sąjūdis Sovietų Sąjungoje stiprės. Nors jis reikalauja didelių aukų, bet gali priversti prie teigiamų poslinkių ir visų pareiga jį visais būdais remti.

DR. ZIBUTE STAPACKAS
Telef. — 337-1335
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

Lietuvos atsiminimai
Radio Valanda jau iš metų tarauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. iš WEVD Stoties New York 1330 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.
Direkt. Dr. Jekūbas J. Stokas
1447 Porco Drive
Mountainside, N.J. 07093
Tel. 232-5565 (code) 201
Kviečiame taip pat klausyti lietuvių kultūrinio valandų anglų kalba iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 99.5 meg. FM) Pirmadienį 7:30-8:30 val. vakaro.
(Vadovauja prof. J. Stokas)

Popular Lithuanian RECIPES
PATIESINTA IR PAGARINTA LAIDA
Surodavo
Jasomina Dambriūnaitė
Šiomis dienomis Draugo spaustuve išleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos J. Dambriūnaitės vėsi patikalingi ir pagaminti šią laidą naujas paruošimas.
Tai geriausia dovana naujoms šeimoms ar mairiui. Daugelis apdovanoja kitatandis supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra subalansuota labai daug patiekimų lietuvių ir kitatandis darbo vietose ir organizacijose.
Knyga yra labai grafiškai įrėšta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Kaina su perdutimu \$4.75
Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčius.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą
Išrašas ir buto tel. 632-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Užkurus treč. ir šeštad.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates \$37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00. Foreign countries, \$37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nusiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00	\$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje	U.S.A.	37.00	19.00
Užsienyje		37.00	20.00
Savaitinis		25.00	15.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
● Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

vo daugiau. Juos Mary Clark (vedėjos motina) atvežė iš Chicago ir paaukojo šiai eglutei, nes ji yra lietuvi. Už tai mes jai esame dėkingi.

RADIO PROGRAMA

Gruodžio 22 d. biblioteka per Auroros WMRO radijo stotį surošė pokalbius apie tautybių

Kalėdų papročius, kur buvo kviesiti tautybių atstovai. Gaila, kad nedaug atsirado dalyvių. Auroros lietuviams atstovavo A. Vizgirdienė. Ji papasakojo apie kūnas ir iš plokštelių davė dvi lietuviškas kalėdines giesmes. Lenkai kalbėjo apie savo papročius, o kiti apie savo.

D. Vizgirdienė

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moteriškos ligos
Ginekologinė Chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia skambinti 374-8004
Pirmia ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6133 So. Kedzie Avenue.
Val.: pirm., antr., ketvirt., 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670.
Rezid. tel. — WAlbrook 5-3043.

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GE 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmadienį ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penktadienį 10-4; šeštadienį 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Val.: pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akų ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštadienį nuo 1 iki 4 val.

Ofis. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Užkurus treč. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4150

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienį.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 50th Street
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJŲ IR CHIRURGŲ KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofis. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Ofis. HE 4-1818; rez. PE 6-8661

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
71-os ir Campbell Ave. kamp.
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penktad. 3 iki 7 v. p. D. Tik susitarus

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr., nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakar.
Ofis. tel. 776-2880, rezid. 448-6545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofis. telef. RE 5-4410
Residencijos telef. GR 6-0617
Ofis. val. pirm. ir ketvirtad. nuo 1 iki 3 v. popiet. pagal susitarimą.
Ofis. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

Apie mokesčius skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visoms prielaimos.

O KAIP SU TAUTŲ APSISPRENDIMU?

Pereitę metų pabaigoje suėjo 30 metų, kai Jungtinių Tautų organizacija priėmė ir paskelbė Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Šia proga viso pasaulio spauda, neišskiriant ir sovietiškosios, daug rašė ir teberašo apie šį reikalą. Valstybių vadai bei vyriausybės paskelbė atitinkamus pareiškimus, iš kurių ypač pažymėtinas dabartinio popiežiaus Jono Pauliaus II iškilmingas kreipimasis į Jungtinių Tautų organizaciją, kur Šv. Tėvas reikalavo sudaryti sąlygas, kad žmogaus teisės būtų įgyvendintos. Savo rašte JT gen. sekretoriui Kurtui Waldheimui jis rašė, kad kai kurie šioje srityje pasiekti laimėjimai "neleidžia nutylėti dar tebesančių didelių spragų". Pirmoje vietoje tarp pagrindinių žmogaus teisių Šv. Tėvas, kaip jam ir pridera, iškelia minties, sąžinės ir religijos laisvę.

Šv. Tėvas savo rašte toliau paaiškino, kad tikrovė daugelyje kraštų toli gražu neatitinkanti Jungtinių Tautų pareiškimų apie žmogaus teises. Šiandien pasaulyje, rašo popiežius, deja, nerūsta kraštų, kurie konstitucijomis, tiesa, pripažįsta tikėjimo laisvę, bet kuriuose valdantieji stengiasi atitraukti piliečius nuo religijos, o religinių bendruomenių gyvenimą kiek galėdami apsiunkinti ir išstatyti į pavojų".

Kuriuos kraštus popiežius, rašydamas minėtą raštą, turėjo galvoje, nesunku suprasti.

Be minėtos 1948 metų deklaracijos, kuri buvo ne tikrai iškilmingai paskelbta, bet ir ratifikuota beveik visų pasaulio valstybių, Sovietų Sąjungą įskaitant, buvo vėliau sudaryta ir paskelbta visa eilė kitų tarptautinių deklaracijų, jų tarpe Europos Tarybos priimta Žmogaus teisių konvencija (1950 m.), toliau konvencijos bei deklaracijos ūkinės, socialinės, kultūrinės laisvės klausimais.

Kaip paskutiniai iš jų tarp įsiriškiavo 1975 m. Helsinkio konferencijos baigiamasis aktas ir 1978 m. Belgrado konferencijos išvados.

Pastarosios deklaracijos buvo savo turiniu žymiai blogesnės už ankstesnes, nes sovietinis blokas Helsinkyje išgavo karo metu jų užgrobtų teritorijų pripažinimą mainais už žadamas žmogaus teises.

Taigi šiuo aktu, tariamai žadant puoselėti žmogaus teises, buvo be galo smarkiai pažeistos tautų apsisprendimo teisės, atimant joms galimybę laisvai pasisakyti už savo kraštų laisvę ir nepriklausomybę. Šiuo aktu sustiprinta Vakarų Europos laisvųjų kraštų ir Sovietų Sąjungos dešimtė turėjo būti tęsiama dar labiau ir karsčiau.

Helsinkio baigiaminio akto pasirašymą Sovietai puikiai išnaudojo savo reikalams, nes tie, kurie jį sudarė ir pasirašė, nei tame pačiame akte, nei kur kitur nenumatė kurių nors sankcijų už jo nevykdymą. Taigi Sovietai, tik ką pasirašę dokumentą, dar labiau sustiprino žmogaus teisių mindžiojimą visuose sovietinių rusų užimtuose kraštuose ir pas save. Pirmiausia buvo suminti dvidešimt ten susidariusių vadinamųjų Helsinkio grupių narių, jų tarpe skaudžiai nukentėjo ir lietuviai. JAV-bės ir kitos tautos pasirašiusios šalys nekėlė jokių protestų neišreiškė. JAV-bių prezidentas, savo prezidentavimo kadencijos pradžioje griežtai pasisakęs už žmogaus teisių puoselėjimą, veikiai "pašlo" ir žmogaus teisių klausimą vengė kelti. Belgrado konferencijos metu JAV-bių atstovai, iš pradžių pasisakę už pavergtųjų teises (senatoriaus Bob Dole 1977.XI.25 kal-

ba ir JAV delegacijos pirmininko A. Goldbergo ginčas su Sovietų atstovu J. Voronovu), iš esmės nenuotolo nuo Valstybės departamento puoselėjamos dešimties linijos, baigė konferenciją labai skurdiu ir pavergtoms tautoms nieko gera nežadančiu Belgrado dokumentu.

Kai kurie politikai turi tam tikrų vilčių Sovietus prispausti 1980.DX.11 prasidedančioje Madrido konferencijoje, bet tai, žinoma, tuščios ir nepagrįstos viltys. Jau dabar pakankamai aišku, kad Sovietai, ko norėjo pasiekti Helsinkyje ir Belgrade, ne kitaip pasielgs ir Madride.

Žmogaus teisių puoselėjimas ir reikalavimas jas duoti yra, žinoma, labai geras dalykas, tačiau pavergtiesiems kraštams toli gražu nepakankamas net ir tuo atveju, jeigu tos teisės būtų de fakto duodamos.

Šveicarų prof. dr. Claus Jaeger savo studijoje "Menschenrechte und Selbststimmung in der Welt-politik" pabrėžia, kad žmogaus teisių reikalai yra neatskiriami susiję su tautų apsisprendimo teise. Kova vien tik už žmogaus teises, nutylint tautų apsisprendimo teises, tam tikra prasme lyg ir dengia komunistinių Rytų kraštų pastangas išlaikyti jų pavergtas tautas, juo labiau, kad Helsinkio baigiamasis aktas neleidžia vienai valstybei kitiis į kitos "vidaus reikalus".

Reikėtų dar pridėti, kad JAV-bės Helsinkio nutarimų vykdymas niekad nebuvo ir nėra tvirtas kovotojas. Sakysime, jų politikai visomis išgalėmis stengiasi spausiti Vilis ir Pietų Afrikos vyriausybės, kad jos puoselėtų žmogaus teises, netgi pavertodamos tam tikras sankcijas. Tuo tarpu tokių ar panašių sankcijų netai Sovietams ir dargi juos remia, teikdamos naudingus išradimus, įvairias mašinas, retas žaliavas ir kitus jų karinei pramonei reikalingus dalykus. O kad pavergtiems kraštams būtų suteikta apsisprendimo teisė, tokio klausimo JAV-bių Valstybės departamentas nė nemano kelti.

Kadangi pavergtųjų kraštų kilmės žmonės JAV-bėse sudaro nemažą gyventojų daugumą, kuri turi tam tikrą reikšmę politiniuose rinkimuose, pavergtieji mėginami vilioti tariamais "Helsinkio ar Belgrado laimėjimais" ir niekuo nepagrįstomis viltimis.

Baigiant tenka pastebėti, kad pasaulyje pokario metais buvo paskelbta daugybė įvairių deklaracijų bei konvencijų, deklaracijų tautų apsisprendimo ir žmogaus laisvės. Tačiau deklaracijos eina savo, gyvenimo tikrovė vėl savo keliu: juo daugiau tokių deklaracijų, juo mažiau laisvų ir juo didesni prievarta. Didžiausias žmogaus ir tautų teisių mindžiojotas yra Sovietų Sąjunga. Tai visi gerai žino. Tačiau ne viena iš laisvųjų valstybių rimtai už pavergtųjų laisvę nekovoja, atvirkščiai, visų laisvųjų kraštų vyriausybės visomis išgalėmis stengiasi rusiškai meškai gerintis, užmiršdami tiesą, kad, kas žmogaus ir tautų apsisprendimo teises mindžioja, tas kenkia pasaulio taikos reikalui.

Reikia pasidžiaugti, kad pavergtųjų tautų žmonės už savo teises labai energingai kovoja, nors sąlygų tam ir neturi — žmogaus teisių kovotojams vis dar gresia kalėjimas. Mes laisvajame pasaulyje turime dešimties kartų geresnes sąlygas, nes niekas mums nedraudžia kovoti. Visa tai mus įpareigoja ne nuolatidžiauti ir ne ievinti šauk-ti už žmogaus teises, bet neat-laidžiai ir garsiai reikalauti išskirti ir įgyvendinti tautų ap-sisprendimo teises.

BRĘSTA NAUJA KUBOS KRIZĖ

Mig-23 pajėgūs pasiekti iš Kubos JAV svarbiausius centrus

Neseniai Floridos perrinktas kongreso narys Skip Bafalis savo XIII. 7 laiške savo apylinkės rinkėjams įspėjo, kad "šiuo metu JAV žvalgybos lėktuvų skridimai virš komunistinės Kubos teritorijos yra būtinai reikalingi".

Tačiau šiuo metu Amerikos kontrolės lėktuvai ten neieško mirčių nešančių vairojimų raketų. Šiuo metu yra tikrinami Kubos aerodromai, kuriuose yra sutelkti Sovietų gamybos Mig — 23 tipo bombonešiai. Mat, pastarieji yra pajėgūs sugriauti ne vieną JAV didžiųjų miestų.

Taigi, kai JAV vėl pajuto rimtą grėsmę iš komunistų valdomos pašonėje esančios salos, tai šiek tiek priėjo tie plepalai apie santykių sunormavimą su F. Castro diktatūra. Bet tai tėra tik laikinis reiškinys. Kai tik "nuoširdus" L. Brežnevo užtikrinimai vėl užliūliuos nepastovią vyriausybę ir jos budrumą, tai iš naujo liberalai senatoriai pradės čiulbėti apie "būtinumą sutvarkyti diplomatinis ryšius su Kuba", rašo savo rinkėjams kongreso atstovas Skip Bafalis.

Minimo atstovo nuomone, Kuba nėra tokia sverbi kaip komunistinė Kinija ar Sovietų Sąjunga, su kuriomis diplomatiniai santykiai yra beveik būtinai. Aišku, kad Kubą reikia sekti, kad ji neiškrėstų kokių nors šunybų, o ypač po to, kai Maskva F. Castro "padovanijo" naujuosius Mig — 23 bombonešius.

Priminimas prezidentui

Apie šiuos reikalus plačiau rašė "Human Events" savaitraštis savo XII. 2 vedamajame "Prezidentui kyla nauja Kubos krizė". Sostinės sluoksniuose plačiai žinomi žurnalistas R. Evans ir R. Novak maždaug prieš dvi savaites paskelbė Gynybos sekretoriaus

BR. AUŠROTAS

Harold Brown labai slaptą memorandumą, rašytą J. Carteriui 1978.X.23. Šiame rašte H. Brown priminė savo viršininkui, kad "galimas dalykas, jog Sovietai, stiprindami savo jėgas ir tuo pačiu F. Castro karo aviaciją, naujai į salą permestais Mig — 23 tipo lėktuvais pažeidė 1962 m. prezidento John F. Kennedy ir N. Chruščiovo susitarimą, niekada nesusitiki Kubą jokių puolamųjų ginklų".

Gynybos sekretoriaus rašte buvo teigiama, kad "pagal JAV karinės žvalgybos surinktas žinias Sovietai slaptai pervežė į Kubą apie 12 — 15 Mig — 23 gamybos bombonešių, JAV karo aviacijos vadovybės užkoduotą ir vadinamą "Flogger". Yra žinoma, kad šios paskirties bombonešiai dabar yra išmėtyti įvairiose Sovietų aviacijos bazėse, kad branduolinius ginklais galėtų užpulti NATO sąjungininkus Europoje".

Šios krašto visuomenei svarbios žinios JAV vyriausybėje buvo jau žinomos liepos mėnesį. Tačiau valdžia šį reikalą slėpė nuo savo piliečių. Kai suinteresuotos šalys kreipdavosi į vyriausybę, būdavo atsakoma: "šis reikalas tebėra studijuojamas".

Ar Mig — 23 gynybos ginklas? Lapkričio pabaigoje buvęs Gynybos ministerijos štabo žvalgybos v-kas gen. lt. Daniel O. Graham (dabar jau atsargoje) spaudos konferencijoje, surengtoje jam specialiai Amerikos saugumo tarybos, kaltino, kad, "sprendžiant iš visų dabar turimų duomenų, atrodo, kad vyriausybė šias žinias stengiasi nuslėpti nuo visuomenės akių". Generolo nuomone, vyriausybė teks įrodyti kongresui, kad Mig — 23 tipo lėktuvų buvimas Kuboje teg-

limas laikyti tik gynybos ginklu". (Past.: Nuo kurio krašto Kuba ruošiasi gintis? Nuo Costa Rica ar Nicaragua? JAV šios salos dabar nesirengia pulsi. — Aut.).

Konferencijoje buvo teigiama, kad iš visų turimų faktų atrodė, kad Sovietai tyčia pažeidė Kennedy - Chruščiovo susitarimą, nes visi Mig — 23 tipo lėktuvai yra pajėgūs vežti atomines bombas, Flogger ar Mig — 23 yra pagamintas užsitikrinti pirmąją ore ir pulti žemyno dalinius ir visi Rytų Europoje esantieji Mig — 23 gali pulti NATO jėgas branduolinėmis bombomis.

Gen. D. O. Graham teigė, kad atsižvelgiant į surinktų žinių rimtumą, JAV vyriausybė būtų labai sunku bet ką įtikinti, kad Kuboje laikomi Mig — 23 lėktuvai nesudaro grėsmės JAV saugumui.

Generolo D. O. Graham tvirtu įsitikinimu, o jis turėtų žinoti, apie ką kalba, "JAV SR — 71 žvalgybos lėktuvai, nors jie ir labai geri, negali surinkti visos žinios apie sovietinius lėktuvus, kaip jie yra viduje įrengti, ar jų laidai skirti atominių bombų sprogdinimui ar pan. Taip pat JAV žvalgyba šiandien negali nustatyti, kad Kuboje yra slepiamos branduolinės bombos.

Jeigu JAV vyriausybė susitarkys su šiuo nauju susitarimu pažeidimu, tai šis jų nuolaidų žingsnis tegali remtis vien tik patikėjimu, kad "kubiečių ir Sovietų tvirtinimai yra teisingi. Jau 1962 m. Sovietai melavo", teigė žvalgybos specialistas.

Meluoja nemirškiodami

Toliau vedamajame cituojama iš Robert Kennedy knygos "Thirteen Days — Tryliką dienų", jo-je R. Kennedy tvirtina, kad "jau po to, kai nuotruokomis iš oro buvo be jokių abejonių įrodyta, kad Sovietai įruošė puolamąsias raketas Kuboje, tai jam Andrej Gromyko tvirtino, kad "N. Chruščiovas į Kubą tesuėmė tik žemės ūkio mašinas bei kai kuriuos gyvenimo pobūdžio ginklus". Tą patį, N. Chruščiovo įgaliojimas, jis teigė ir prezidentui.

Nepasikartos 1962 metai

Konferencijai baigiantis buvęs ginkluotųjų jėgų žvalgybos v-kas žurnalistas priminė, kad "J. Carteriui atvykus į Baltuosius rūmus Sovietai pakeitė savo kalbą: "Cruise Missiles" Sovietai atsisilgino stiprindami Kuboje", rašo "Human Events" savaitraštis.

Netenka abejoti, kad Amerikos pašonėje Kuboje kaupiasi juodi debesys. Tik neaišku, kaip į visus šiuos reikalus atsakys šio krašto vyriausybė.

"Kas tu toks esi?" — ji tada klausė ir atvirai domėjosi dokumentais, atskleidžiamais kredito kortelėm ir kiekvieni popieriu. "Ki - ki - ki" ji kikenė, pamačiusi Viktorijos nuotrauką ten. "Kas ji?"

Viktorijos foto buvo seniai padaryta. Dar prieš jos susirgimą, gerokai anksčiau... Ji joje neatrodė didelė gražuolė, ne, tačiau pakankamai patraukli. Doros kikenimas ji tada kiek įskaudino. Kaip drįsta ji juoktis iš jo žmonos? Negi ji to nežino? O gal tik dedas nežinanti, kad tai jo Viktorija? Matydama ji tylint, Dora juokais ji nuramino, sakydama "gali tylėti, žinau, tai, tur būt, tavo žmona". Jis linktelėjo teigiamai galva.

"Nėra ko gėdytis", ji nusileido.

"Tai ko juokiesi?" Jis jau sušuko ir buvo labai užsigaivęs. Kažkas ji siutino joje. Matydamas tačiau jos baltus dantis, girdėdamas beveik vaikišką, išdykėlišką jos juoką, jis neturėjo jėgų jos sutramdyti. Pasidavęs jos juokui, jis pasidavė jai... Tarsi pralaimėjęs, jis juodosiškai juokėsi su ja. Nors gerai žinojo, kad bent šito juoko jo žmona neužsitaravo, jokių būdu, ne... Jų sąmoksliskas juokas peržengė tada elementarus padarumo ribas. Ji ir jis, jie abu tikri vėjavaičiai, daug blogo galintys padaryti ištvirkę niekšeliai...

Su tokiom mintim užsiurbęs jis išėjo iš Doros namų. Prisiminęs jos kambariuose matytą tvarkymąsi, pakavimą, kelias ruošiamas dėzes salone, jam dingtelėjo dar viena mintis, biau ir idėja. Jei Dora išdrįso begėdiškai pajaukti Viktoriją, ji dabar, tur būt, juokėsi iš jo? Kodėl ne? Jei Viktorija su šypsena jam suurošė finansiniai praigaštingas skyrības, gal ir Dora dabar juokėsi ir planavo ką nors prieš jį? Dora — moteris, kaip ir Viktorija. Ar ji nesiruošė kokiame špau su tom dėžėm salone, kai jis susirūpinęs ir skyr-

VAKARŲ VOKIETIJOS KARINĖS PAJĖGOS

Jos sudaro pagrindinę NATO kariuomenę

B. JABLONSKIS

Antro pasaulinio karo pradžioje smogiama smūgi Sovietų Sąjungos vakarų jėgoms davė ne Hitlerio patikimieji esesininkai, o buvusios Weimaro respublikos jėgos, pavadintos Wehrmachtu. Joms vadovavo I pasaulinio karo garsūs ir naujai išauklėti poka-riniai vokiečių feldmaršalai ir generolai.

Prieš Sovietų armiją naudojo visiškai naują veiksmų taktiką. Žaibiškais ir "kyliniais" puolimais Sovietų jėgas suvarė į "katalinus", paėmė ir nelaisvę ar sunaikino. Svarbiausią vaidmenį įvykdė gen. Guaderianas su savo vadovaujamų tankų jėgomis. Vakarų Vokietijos karinėms jėgoms vadovauja II pasaulinio karo dalyviai, buvę žymiųjų generolų pavaduotojai ir dalinių vadai, kurie turėjo progą pasimokyti karinės taktikos ir veiksmų iš savo buvusio vadų.

Europos NATO nariai pakvietė JAV grupę žurnalistų susipažinti su Vakarų Vokietijos pajėgomis ir jiems parodė tankų dalis, jų apginklavimą ir manevrus. Be to, žurnalistai gavo progą pasikalbėti su aukščiausiais V. vokietijos vadais apie Varšuvos sąjungos galimus puolimus prieš NATO jėgas.

Pirmasis pasikalbėjimas įvyko su mjr. gen. Gottfriedu Ewertu, korpo vado pavaduotoju, korpo būstinėje šiaurinėje Westfalijoje. Gen. Ewertas II pasaulinį karą praleido rytų fronte. Gerai pažįsta Sovietų kovų taktiką ir veiksmus. Gen. Ewertas su asmeniškai pasitikėjimu pareiškė, kad pirmosios penkios veiksmų dienos turėtų nulėmti tolimesnės karo raidą. Pabrėžė, kad jo korpas ir kiti tankų korpai sudaro pagrindinę NATO puolimo ir gynybos jėgą. Šiuo metu korpas turi 110,000 karių ir 28,000 įvairių šarvuotų vežimų, ginkluotų raketomis, įskaitant ir 1163 tankus.

Karo atveju keturios korpo divizijos vežiosios maisto ir karo reikmenų penkios dienos. Toliau jos gauna aprūpinimą iš korpo ar karo lauko sandėlių. Jei per 30 dienų karo veiksmai

rybė gali būti netrukus išbandyti į Kubą nusiųstų Mig — 23V byloje. Atė it, už JAV išstobulint "Cruise Missiles" Sovietai atsisilgino stiprindami Kuboje", rašo "Human Events" savaitraštis.

Netenka abejoti, kad Amerikos pašonėje Kuboje kaupiasi juodi debesys. Tik neaišku, kaip į visus šiuos reikalus atsakys šio krašto vyriausybė.

nepasiektų plane numatyto uždavinio, tektų panaudoti branduolinius ginklus. Kai kurios didžiosios korpo dalys yra arčiau 60 mylių nuo Rytų Vokietijos sienos. Tankai nuriedėtų greičiau kaip per pusantros valandos iki sienos. Bet pulti per sieną negalėtų, nes jas nesusėdėtų pasivyti tiekimas. Tada korpi tektų per-eiti į gynybos kautynes, kurias korpas sugebėtų atremti, nes šiam reikalui labai gerai paruoštas.

Korpo jėga prilygsta A-1 kategorijai, nes turi beveik 90 proc. taikos metu etatinių karių. Kareiviai, atlikę karinę prievolę korpe, paleidžiant ir rezervą, gauna dokumentus, kuri nurodyta, į kurią korpo dalį ir kada vykti karo atveju. Šie rezervistai įgalina greitai pakeisti korpo žmonių nuostolius, kurie susidarys pirmosios kautynių dienomis. Vak. Vokietijos kariuomenę sudaro 340,000 karių. Naujokai šaukiami karinei prievolei. Jie tarnauja 15 mėnesių. Kai jie po karinės prievolės paleidžiami į atsargą, vienerius metus laikomi rezervu.

JAV vienos brigados perkėlimą iš pietų į šiaurę prie Bremeno gen. Ewertas laiko puikiu taktiniu sprendimu, nes Varšuvos sąjungos dalis puolimą prieš NATO gali pradėti šiaur. Vokietijos lygumose, neturintose gamtinių kliūčių. Panašiai samprotuoja ir karinių veiksmų tyrinėtojai. Duguma JAV 7 armijos dalį sto-vyklauja pietinėje Vokietijoje, Anglijos jėgos šiaur. Vokietijoje. Jos II pasaulinio karo pabaigoje šią dalį Vokietijos okupavo ir čia pasiliko ligi šių dienų.

Po gen. Ewert pranešimų žurnalistams jie dar buvo pakviesti aplankyti 21 tankų brigadą, kuri ginkluota tankais, pavadintais Leopardu I ir šarvuotais vežimais. Karininkai ir kareiviai apmokymo atžvilgiu prilygsta profesionalams karius. Brigadoje vyrauja aukšta moralė ir drausmė, pastebėjo žurnalistai.

Žurnalistams parodė tankų ir šarvuotų vežimų veiksmus ir taktiką. Manevrai vyko žaibišku greičiu ir kompiuterišku tikslumu, rašo žurn. L. E. Prina, karinių žinių autorius. Brigados vadai sakė, kad taip paruoštų tankų junginių Vak. Vokietija turi 36 vienetus. Tik nuogaštavo, kad Sovietai viršija tankų skaičiumi ir kitokiu apsiginklavimu, bet vokiški Leopardai ne tik prilygsta kokybe Sovietų T-62 tankams, bet dvikovoje — tankas prieš

(Nukelta į 5 pusl.)

Amerikos Lietuvių Kultūros archyvo "Alkos" naujam priestatui pasirengiama dengti stogą (jau uždegtas). Archyvas-muziejus yra Putname, Conn. Nuotr. J. Kriaučiūno

LANGAS Į SAULĖLEIDĮ

Romanas

P. MELNIKAS

40 Gal jie abu apie tą patį galvojo? Tur būt, ne. Dora su labai nuduota šypsena nešina tuščias kavos puodelias vėl dingo virtuvėje. Ir vėl salione pasirodė. Ji gal apsigalvojo? Grįžusi, ji atsėdėjo jau daug arčiau, pasirodė jo pusėn ir padėjo galvą ant jo plačių pečių. Jis ilgai taip sėdėjo, jis vis spaudė ją prie savęs, po to bučiavo. Jausdamas jos minkštus pečius, karštą ir švarų po vonios moters kvapą ir nenurimstančius savo pirštus, klaidžiojančius šilkinę pižama, jis kiek atlyžo ir po kiek laiko pasakė:

— Kiek tau reikia?
— Ko?
— Pinigų.
— Nedaug... nedaug...

Bet pradėjęs aiškinti jam smulkiau, ji nupiešė jai reikalingas sumas tokiu keistu būdu ir tokiu balsu, lyg ji niekad nieko dar nebūtų turėjusi. Nieko dar nebūtų gavusi iš jo. Tarsi ji būtų neturtingiausia ir jo nesu-prasta moteris.

Viešpatie, ji atrodė tiesiog pasigailėjimo verta. Bet šįkart ar jis jai galėjo būti dosnus? Ne. Jis jau labai mažai turėjo. Ir jos prašymo šįkart pilnai nepatenkino. Išėmęs piniginę, jis atsikaitė šiek tiek. Bet uždarus, ji nepaėmė jos ir savo rankas, kaip dažnai juokais darydavo. Ji jau nežaidė su jo kredito kortelėmis ir jai nuostabą keliančiu kiekvienu menkinėju joje. Ji labai jau pasikeitė. Buvo jau ne tokia, kaip pačioj pradžioj, vos susipažinus.

bū bėdoj?

Ar jis galės apsisaugoti, Andrius galvojo, nuo dviejų moterų dabar? Jis jau pažinojo šiek tiek moters suktumą ir jų nagus. Moterys nevartoja frontali- nio užpuolimo, jos persipnops tam. Klatingumu ir apsimetimu jos pasiekia tikslą. Ir vargas tam, kuris nuskriaudė ar kuo nors įžeidė jas.

Kartais nežinai net kuo jos įsiseidė... Stai viena penkmetė mergytė... Kodėl ji ramiausia nagais jam su-draskė veidą? Kodėl? Kas žino. Ji nekentė jo vaikystėje, kaip kažkodėl, kaip maro. Gal mažas Andriukas ją įžeidė, pastūmė? Ir ji laukė tik progos jam atsikersyti. Proga atėjo. Andriuko kelnės kartą įstrigo į tvorą ir jis visais būdais stengėsi iš aštrių vielų išsilaivinti, bet veltui. Ta penkmetė tada ir prisiminė kažkokią skriaudą.

Vietoj, kad padėtų, prislinkusi ji jam nagais iki kraujo sudraskė veidą, skruostus ir nosį. Kai jis iš vielų išsipaivino, ji pabėgo į savo kiemą.

Moterys tuo ir buvo jam ke' toš. Bet Dora. Negi ir ji slapta planavo? Negali būti, jis tildė tokias mintis. Bet jos ateidavo.

Atrodė, jis yra jų belaisvis. Jos ateidavo nekviestos, jos lindo perspėdamos, jam vis šnibždėjo. Kaip jis norėtų nuo jų pabėgti, atrasti būdą daugiau negalvoti. Tai būtų pergalė.

Bet mintys lindo. Kaip bus su Dora? Kiek ji jam reikalinga? Kaip be jos apsieiti? Gyvenime juk daug kas nesitęsia amžiais. Padėty ir situacijos keičiasi. Dora ilgai nebus jo nuosavybė. Viktorijai ji žinoma. Paslaptis dinga. Jis Dora nesididžiuos viešai prieš nieką. Nusikaltėlis, ne melė, vis lindo paviršiu.

Abu tai jau pajuto.

(Bus daugiau)

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

PRASMINGAI ATSVESTAS KRISTAUS GIMIMAS

Siemtinės Kalėdų šventės Prisišėlimo parapijos atšventos pradedant gruodžio 24 d. 12 val. naktį. Bernelių Mišiomis, o dar prieš tai — religinių koncertų. Žmonių Prisišėlimo parapijos šventovėje prisirinko, sausakimšai.

Religinis koncertas pradėtas ir užbaigtas dar prieš Mišias. Jame dalyvavo geriausios Toronto lietuvių daininės ir muzikinės pajėgos — solistai: J. Sriubiškienė, S. Ziemelytė, A. Simanavičius, V.

Verikaitis ir E. Krikščiūnas.

Religiniam koncerte atlikta ši programa: muz. E. Krikščiūnas atgrojo Vargonų kompoziciją, o sol. A. Simanavičius — atliko Mocarto "Malda" iš operos "Užburtoji Fleita", o solistų trio — S. Ziemelytė, A. Simanavičius ir V. Verikaitis pasigėrėtinai pagiedojo "Gimė Kristus Jėzus". Ir vėl sol. S. Ziemelytė su Br. Budriūno "Malda", o Graborskis "Ave Maria" duetu pagiedojo J. Sriubiškienė ir V. Verikaitis. Gi Verdi "Malda", iš operos "Nabucco" atliko A. Simanavičius.

Šopagos "Sveikas, o šventas Vaikeli" — sol. J. Sriubiškienė.

Vėl E. Krikščiūnas su Vargonų kompozicija, o su Handelio arija iš oratorijos "Herkulis" — girdėjome S. Ziemelytę. Galiausiai tradicinę "Venite" pagiedojo V. Ziemelytė, A. Simanavičius ir V. Verikaitis. Solistams akompanavo muz. E. Krikščiūnas.

Giedotinės bernelių šv. Mišias atlaikė ir pamokslą pasakė parapijos kleb. Aug. Simanavičius, OFM. Jam asistavo kunigai Pr. kapas ir Mikalauskas. Giedojo parapijos choras. Pamokslininkas siūlė gerai įsijausti į Kristaus gimimo prasmę ir reikšmę.

Sv. Mišių metu skaitymus skaitė dr. J. Sungaila. Pamaldos baigtos Tautos himnu. Po pamaldų visi buvo užprašyti į salę kavutei, kurią suruošė parapijos katalikės moterys.

Pranas Alšėnas

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Florida

SUKILIMO MINĖJIMAS

Sausio 28 d., 1 val. Floridos šauliai ruošia Klaipėdos krašto sukilimo minėjimą su paskaita ir kita įvairia programa. Po minėjimo bus pietūs. Minėjimas įvyks Sea Garden Hotel, 615 N. Ocean Bulv., Pompano Beach, Fla., ant kelio A1A. Į šiaurę nuo Atlantic Bulv., ties N. 7 gatve. Auka 6 dol. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki sausio 26 d. J. Paškui, Pompano Beach, telef. 946-4389; Pautieniniui, tele. 782-0395 arba M. Vitkui, tel. 861-7968 Miami.

Irena Žilinskas

JŪROS LIGOS APRAISKA

Jūros liga, kaip žinoma, pasireiškia vėmimu, kuris ne tik nepalengvina ligonio būklės, bet ją dar pablogina. O juk tokios organizmo reakcijos paprastai turi organizmui palengvinti. Aiškindamas šią apraišką, Oksfordo universiteto mokslininkas dr. M. Trizmenas sako, kad jūros liga yra klaidinga organizmo reakcija: apsinuodijus dažnai paveikiama avertinė nervų sistema arba judėjimo funkcijų kontrolė, arba viena ir kita. Matyt, netolygus judėjimas duoda tokį pat efektą, t. y. organizmas "mano", kad jis apnuodytas, ir reaguoja apsaugine reakcija — vėmimu. To rezultatai gali būti mūdi, nes laivų katastrofų metu žmonės dažnai žūva dėl jūros ligos komplikacijų.

Jun.

CLASSIFIED ADS

REAL ESTATE

O GERIAUSIA ČIA

Labai svarus 2-jų butų namas ir garažas. Elektrinės durys. Atskiri gazo šildymai. Brighton Parke. \$37,000.00. Svarus kaip stiklas 7 kamb. mūras. Centr. šildymas - vėsinimas. Liuksus naujų namų apylinkėje. \$53,900.00. Modernus 2-jų aukštų mūro namas. Apie \$18,000.00 pajamų. Geros sąlygos nupirkti Marquette Parke. 2-jų aukštų mūro namas ir 2 aut. garažas. Apie \$6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazo šildymas. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,800.00. Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali liuksus ofisų patalpos. Daug priedų. Marquette Parke. Aukšta kokybė. \$50,000.00. Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

94-ta ir St. Louis. Giminom arba didelei šeimai 4 miegamų, 1½ aukšto namas. Pilnas rūsys, 2 šildymai. Soninis į važiavimą. Garažas. \$45,000.00. 46-ta ir Albany. Visiškai tuščias 2½ aukšto po 3 miegamus medinis namas. Gazo šiluma. Naujai atremontuotas. \$40,900.00, arba geriausias pasiūlymas. 66-ta ir Washtenaw. Pelningas investavimas. 8 butų mūr. namas. \$17,000.00 metinių pajamų. Prašo 6 kartus metinių pajamų. Midway apyl. Taverna ir 3 butai. Puiki proga investuoti arba pasidaryti padorų pragyvenimą Tik — \$85,000.00.

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0600

Mes turime kompiuterį ir esame nariu M.L.S., kas palengvina pardavimą bei pirkimą.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, telef. 977-5080

M. A. SIMKUS

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4238 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI.
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi
PILIEITYBES PRAŠYMAI ir
kitokie blankai

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsinimai, Pardavimas ir Taisyimas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., telef. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lėdimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

Aptinkite skelbimą dien. DRAUGAS, nes jis plačiausiai skelbiamas lietuvių dienraščiu, gi skelbimų kainos yra visada priimanamos.

Come under our wing — We Care What Happens to You.

DEMESIO

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Planuame ir vaškuojame
visų rūšių grindis.

J. RUBNYS — Tel. RE 7-5168

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudę savo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3308 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-8664

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE
SIUNTiniai I LIETUVĄ
Labai patoguojamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2606 W. 66 St., Chicago, Ill. 60628.
TEL. — WA 5-2787

PROGOS — OPPORTUNITIES

CASH IN ON THE INSULATION BOOM!!!

Become an independent foam insulation Dealer. We train you on all aspects of the foam insulation business. Inv. Sec. For more info call Mr. Aker at (714) 535-1601 (24 hours) or write TRIGON INDUSTRIES, 1440 So. State College Blvd. Suite 6L, Anaheim, California 92806.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. butas Marquette Parke. Suaugusiems. Galima užimti vasario 1 d. Tel. 476-7540.

HELP WANTED — VYRAI

NOW HIRING

Part time route checkers to instruct newspaper carriers.

2:30 PM — 6:30 PM Monday — Friday. Must have car.

CALL NOW

American Youth Delivery Service

LOMBARD, ILL. 620-0340

HELP WANTED — MOTERYS

DATA PROCESSING

KEY PUNCH

Minimum 3 years experience. Full time, days. Part time days/nights. 7200 North — 2800 West
TEL. 973-5520

HELP WANTED — VYRAI

Retikalingas

NCR MACHINE OPERATOR

South Water Market apylinkėje. Dirbti pilną laiką nuo 7 iki 2:30 val.

Kreiptis į Craig

Tel. 829-6897

ALUMINUM SIDING CREW

Need exper. Aluminum siding crew. Good pay, work 12 mo's a Year. Must have own Equipment. Some English required. Call in English.

Mr. Berk — 871-1707

HELP WANTED — FEMALE

KEYPUNCH OPERATOR

TOP STARTING SALARY

Excellent opportunity for Keypunch Operator skilled on 9610 key-punch machines. Speed and accuracy important. We offer a highly competitive salary along with an outstanding benefit package. all in modern pleasant offices.

CONTACT TOM ENRIGHT

647-7800

for immediate consideration

DLM, INCORPORATED

7440 N. NATCHEZ — NILES, ILLINOIS

An Equal Opportunity Employer M/F

How to put away money for retirement and put off paying taxes.

Retirement plans are usually all thought out for you, if you happen to work for an employer with a retirement plan. If you don't, what do you do? Until recently, not much. Except to save on your own and hope for the best.

Now you can save 15% of your earned income or \$1500, whichever is less, in a tax-deferred savings program called the Individual Retirement Account, or IRA. If you have a non-working spouse, your contribution can be increased to \$1750 per year. The entire amount is tax-deductible that year and the interest is tax deferred. You only pay taxes when you take the money out.

Self-employed individuals can establish a tax-sheltered retirement program for themselves and qualified employees through our KEOGH program. Participants can set aside 15% of their earned yearly income or \$7500, whichever is less, in one lump sum or in smaller amounts throughout the year. You do not pay taxes on the money you save or on the interest it earns until you retire.

Come into one of Standard Federal Savings nine conveniently located offices soon and let one of our knowledgeable savings counselors arrange a retirement plan structured to your needs. It will pay you to get started before the end of the year.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
ASSETS OVER \$430,000,000

HOME OFFICE:

4192 Archer Avenue, Phone: 847-1140

Garfield Ridge:

6141 Archer Avenue, Phone: 767-5200

47th and Rockwell:

2555 West 47th Street, Phone: 523-1083

Hickory Hills:

9357 South Roberts Road, Phone: 598-5050

Hickory Hills:

Hill Creek Shopping Center, Phone: 599-1977

Downers Grove:

5100 Forest Avenue, Phone: 963-1140

Lombard:

23 North Main Street, Phone: 627-1140

Aurora:

301 West Galena Boulevard, Phone: 892-1140

Boulder Hill:

21 Boulder Hill Pass, Phone: 897-1166

ISKELIAVO | AMŽINYBĖ DIDELEJE GARBEJE

"Yra savotiška ironija, kad mirtyje mes galvojame apie gyvenimą. Ne vien apie mirusiojo, bet ir apie savo. Jūs susidūrėte su mano tėveliu — Lietuvoje, Hartforde ar Floridoje. Vienaip ar kitaip ta pažintis palietė jus. Šiandien aš ypatingai jaučiu jo įtaką mano gyvenime. Net, kad esu kunigas, yra jo gyvenimo išdava". Tokiomis mintimis kun. Henrikas Balchunas pradėjo gražias šermenų maldas prie savo tėvo Vaeclavo karsto laidotuvių koplyčioje West Hartford, Conn.

I mūsų spaudą paprastai patenka ilgi nekrologai tų lietuvių, kurie pasižymėjo visuomeninėje veikloje. Kur ir kokius mokslus ėjo, kokias tarnybas ir visuomenines vietas užėmė Lietuvoje ar Amerikoje, sudaro tų nekrologų turinį.

Vaeclovui Balčiūnui nėra vietos tokių eilėse. Jis neišėjo aukštųjų mokslų. Neužėmė didelių vietų. O tačiau jis vertas minėti, nes su juo mirė dalelė tos Lietuvos, kokią mes palikome. Mes palikome žemės ūkio kraštą — ūkininkų Lietuvą... O jis buvo ūkininkas.

Lengva bėgti tik iš degančio namo. Sunkiau iš savo krašto. O sunkiausia ūkininkui iš savo sodybos. Nenuostabu, kad pabėgėlių tarpe turime taip mažą ūkininkų.

Nebėgo ir Balčiūnai. Tik pasitraukė laikinai artėjančiam frontui iš kelio. Taip buvo tikri, kad už savaitės, kitos grįš į namus, kad net savo naująją dukrą Marytę paliko pas jos krikšto motiną. Ką darysi kelyje su keliu savaičių kūdikiu?

Paklūvusį fronto sūkurį, žmogus lieka bejėgis. Taip atsitiko ir su Balčiūnais. Tik už gero pusmečio, paleistas iš apkasų kasimo darbų, Vaeclovas susirado savo žmoną ir sūnų Austrijoje.

Tolimesnis Balčiūnų kelias į naująją tėvynę — Ameriką buvo panašus į visų pabėgėlių. Ir naująjį kūrėsi pradžiai Hartforde jiems nebuvo lengva, kol abudu gavo pastovius darbus ir įsigijo nuosavus namus. Čia Balčiūnų šeimos ir kitų naujų ateivių gyvenimo paralelė ir baigiasi.

Kaip visoje Amerikoje, taip ir Hartforde inteligentai imigrantai, neradę bendros kalbos su senaisiais lietuvių, kūrė savą koloniją, tarsi mažytę Lietuvą. Greitai ši kraštą kritikuoti ir daug reikalaujanti, lėti patys duoti ir aukotis, naujieji imigrantai prarado simpatijas pas senuosius lietuvių.

Kitaip buvo su Balčiūnais. Kaip Lietuvoje ūkininkui buvo "ponai" svetimi, nors išėjo iš to paties kaimo, taip jiems pasiliko svetima inteligentų bendrija ir čia. Savo sponzorų Kurtinaičių įvesti į senųjų lietuvių Hartfordo koloniją, Balčiūnai pasijuto esą savi tarp savų, lygūs tarp lygių. Abudu įstojo aktyviais nariais į jų organizacijas, lankė jų visuomeninius ir privačius pobūvius. Santūrus, lėta kalbis, tiesiabūdis Vaeclovas ir linksma, humorą mėgstanti Malvina visur buvo kviečiami ir laukiami, kaip mieli tautiečiai, kurių "nosys neužriestos", kaip apie juos išsireikdavo senieji lietuvių.

V. VOKLETIJA...

(Atkelta iš 3 pol.).

tanką — turėtų persvarą kautylių lauke. Išdidžiai jis kalbėjo apie naująją vokiečių tanką Leopardą II. Vokiečių tankų dalys jais bus aprūpintos 1979. Jie bus kur kas pranašesni už sovietinius naujuosius T-72 tankus, kuriais ginkluojamos Varšuvos sąjungos armijos.

Zurn. L. E. Prina mano, kad Vakarų Vokietijos karinės jėgos bus pajėgios kaip ir per II pasaulinį karą smogti pirmąjį smūgį Varšuvos sąjungos jėgoms. O NATO jėgos prisidės prie jų triuškinimo. Vargiai satelitai stengsis rimtai kovoti prieš NATO jėgas. Jiems jau įkryėjo Sovietų vergija ir išnaudojimas.

Nuostabu, kad Balčiūnai, kurie jautėsi neįaukiai tarpe imigrantų inteligentų, jautėsi laisvai su senųjų lietuvių čiagimais vaikais, nors pastarieji ir buvo ne mažiau išsimokslinę. Tai vertas dėmesio fenomenas ir, žinoma, nedaras garbės mums, kurie laikome save buvusios nepriklausomos Lietuvos inteligentais. Išėjo taip, kad nepriklausomos Lietuvos gaisrais ambasadoriais iševijoje buvo ne inteligentai, o ūkininkas. Gal taip ir tinka, nes nepriklausomą Lietuvą buvo ūkininkų Lietuva.

Lietuvoje į kunigų seminarijas ir vienuolynus stėjo beveik išimtinai tik ūkininkų vaikai. Tuo pačiu keliu nuėjo vienintelis Balčiūnų sūnus Henrikas Amerikoje.

Tėvas, nors labai religingas žmogus, sūnaus pasirinkimu per daug nesidžiaugė. Matė, kad Amerikoje kunigų santykiai su pasauliečiais yra labai oficialūs, vyksta tik dvasinių patarnavimų ribose. Nenorėjo prarasti paskutinį vaiką. Lietuvoje buvo palaidoję dvi dukreles, o apie trečiosios likimą neturėjo jokių žinių daugiau kaip dešimtį metų.

Motina guodėsi pati ir ramino vyrą: "Ką tu čia, tėvai, rūpiniesi! Ar ilgai čia gyvensi? Kai numirsi, tai bus kam nors į kapus palydėti".

Ivyko, tarsi būtų pačių išprausėta. Sveika, tvirta ir linksma Malvina mirė vėžiu, nesulaukusi nė pensininkės amžiaus. Daugiau kaip tuzinas kunigų dalyvavo jos laidotuvėse. Aišku, tik dėl to, kad ji buvo neseniai įsventinto kunigo motina.

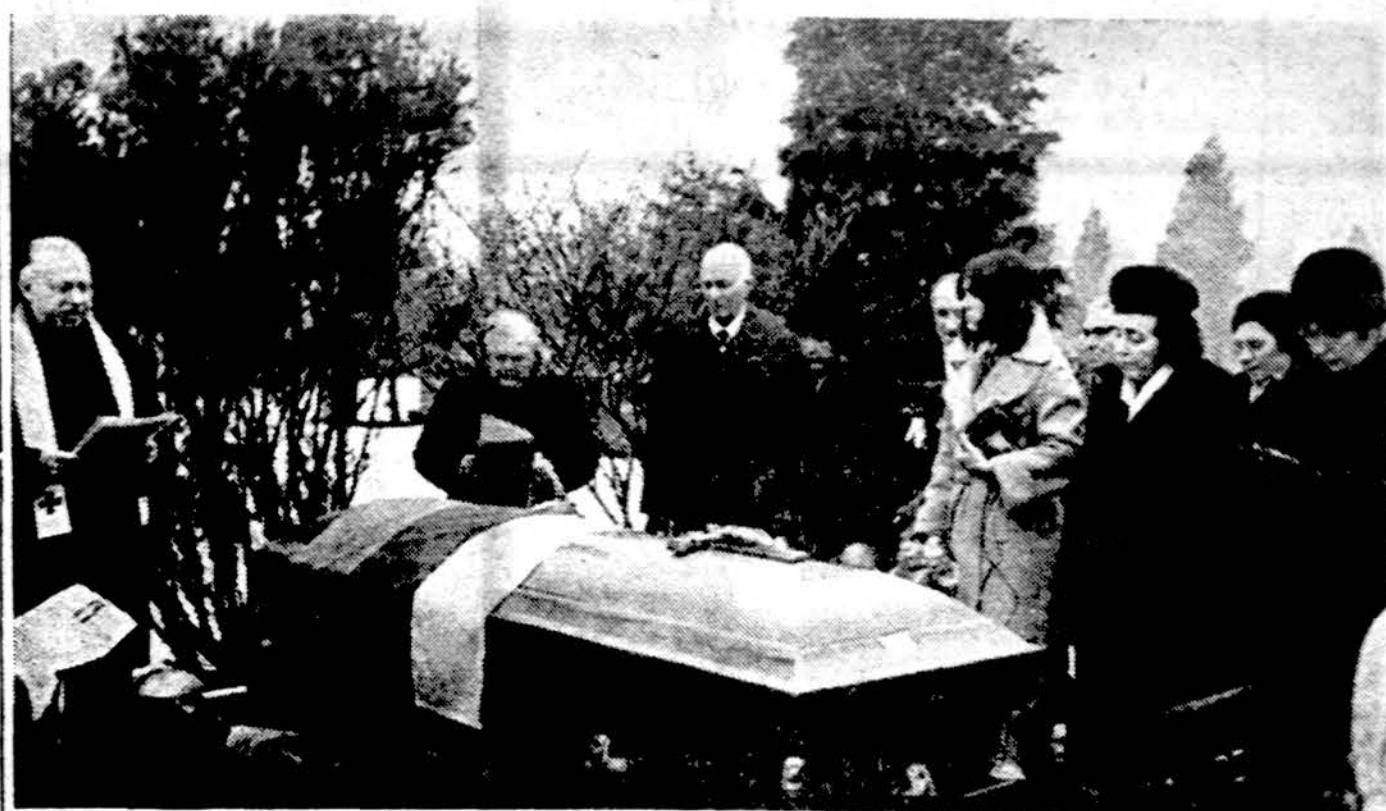
Žmonos mirtį Vaeclovas išgyveno labai skaudžiai. Pasijuto esą vienas ir vienišas. Bet, anot evangelijos, geram viskas išeina į gerą. Skaudė vienatvę pasibaigę, kai vedė Paulina Bunumas-Zilinski, čiagimę lietuvių, kuri prieš porą metų buvo palaidojusi savo pirmąjį vyrą.

Laidotuvių pamoksle kun. Henrikas pirmiausia padėjo Paulinai už jo tėvui suteiktą džiaugsmą ir laimę jo gyvenimo saulėleidyje. Padėka buvo nuoširdi, nes Paulina turi retą įgimtą dovaną skleistį apie save šilumą ir jaukumą. Velionio vaikai natūraliai pasidarė jos vaikai (ji net buvo nuvažiuavusi į Vilnių aplankyti Marytę) ir jo buvę draugai — jos draugais.

Kadangi Vaeclovas jau buvo išėjęs iš Royal Typewriter kompanijos į pensiją, Balčiūnai apsigyveno Juno Beach, Floridoje. Amerikiečiai senatvę vadina "auksiniu amžiumi". Niekam toks pavadinimas negali geriau tiktai, kaip Vaeclovui. Jo 76 metų amžiaus paskutinis dešimtmetis tikrai buvo auksinis. Ir užtarnauti. Vaikystėje netekęs motinos, nuo vaiko dienų iki pensininko metų jis nieko geresnio nematė, kaip sunkų darbą.

Nors jo rezidencija Floridoje, palyginus su Lietuvos ūkininko grįčia, atrodo, kaip miniatūrinis Versalis, aplinka velionio nė trupčio nepakeitė. Iki užmerkė akis, jis pasiliko tipiškas Lietuvos ūkininkas, nepaprastai darbštus, taupus, taikus, paprastas, tiesus ir pamaldus. Kad ir buvo aktyvus Palm Beach Lietuvių klubo narys, privačiam gyvenime jis laikėsi nuošaliai, nes nemėgo intrygų ir kivičių. Už viską sunkiausiai Vaeclovui buvo suprasti, kad dalis mūsų inteligentijos laikosi atokiai nuo bažnyčios. "Visa gyvenimą galvojau, kad visi lietuvių kiekvieną sekmadienį eina į bažnyčią, kaip darydavo Lietuvos kaimas. O čia mūsų kolonijoje daugumas ponų eina tik kartą į mėnesį į bažnyčią, kai būna lietuviškos mišios. Kiti ateina tik per didžiąsias šventes... Jau seniai žmonės... Sako, ir Lietuvoje taip buvo. Kaip mažai kaimo mes žinojome apie ponus..." — nuostabu ir liūdesys buvo jo balse, kai jis taip kalbėdavo.

O Lietuvos, ypač jos kaimo, Vaeclovas nepamiršo. Tai liudija pluoštas eilėraščių iškarpu, su-

Gruodžio 20 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje palaidotas savanoris-kūrėjas dailininkas Juozas Pautienius. Nuotr. V. A. Račkauskas

rinktų iš periodinės spaudos. Matyt, skaitydamas poeziją, velionis bent mintimis nusikeldavo į savo gimtinę Smilgių kaimą, Paiberžės valsčiuje, Biržų apskrityje.

Kaip kiekvieną vasarą, taip ir pereitą velionis su žmona porą mėnesių praleido Connecticute. Spalio pabaigoje grįžęs į Floridą, tikėjosi maloniai leisti žiemą žuvaudamas, dirbdamas sode ir namuose. Bet Apvaizda turėjo kitus planus. Tik 10 dienų jam leido pasidžiaugti žemiškais namais. Ištiktas širdies priepuoliu, Vaeclovas mirė 1978 m. lapkričio 7 d. ankstyvą rytą Palm Beach ligoninėje.

Kaip gyvenime, taip ir mirtyje jo paskutinė kelionė buvo ilga. St. Paul of the Cross bažnyčioje buvo atlaikytos Mišios. Mišių metu karstas buvo atidarytas, kad vietos lietuvių, draugai ir pažįstami galėtų su velioniu atsisveikinti, prieš išvežant jį lėktuvu į Connecticut, kur jo laukė iškilmingos laidotuvės.

Pašarvotą Malloy laidotuvių namuose West Hartford velionį aplankė daug kunigų ir pasauliečių, kurie savo jausmus išreiškė gėlėmis, Mišių aukomis ir maldomis. Lietuvių Veteranų Sabonio postas atsuntė į šerpenis ir laidotuves uniformuotus atstovus. Visoms šermenų ir laidotuvių apeigoms vadovavo sūnus Henrikas, kuriam dažnai teko kovoti su balsų užlaužiančiu skausmu ir ašaromis. Jauste jautė, kad mirtis neįstengė nutraukti nematomas širdies gijas, kurios rišo sūnų su tėvu.

Lapkričio 10 d. šv. Trejybės lietuvių bažnyčioje 12 kunigų koncelebravo laidotuvių Mišias. Sūnus pasakė pamokslą. Vyskupas Hackett atliko paskutines laidotuvių apeigas ir išlydėjo karstą iš bažnyčios.

Pamaldūs Lietuvos kaimiečiai brangino iškilmingas laidotuves. Kad jose dalyvautų 2 ar 3 kunikai, buvo svajonė. O Vaeclovą Balčiūnai laidojo 14 kunigų ir vyskupus. Kalbant 23 psalmę, atrodė, lyg stebėtum jos žodžių išsipildymą:

"Tu iškėlei man vaišių puotą
Mano visų priešų akivaizdoje.
Tu pagerbei mane, kvepalais
patėpes galvą
Ir mano taurę pripildęs pilną..."

Palaidotas šv. Benedikto kapinėse šalia savo pirmosios žmonos Malvinos, Bloomfield, Conn.
Nina Gailiūnienė

NELEIDŽIA ISKELIAUTI

Vakarų laikraščių skelbiama žiniomis, sovietų valdžia vis dar nesiryžta išduoti išvažiavimo vizos Nobelio taikos premijos laureato akademiko Sacharovo žmonai Jelenai Bonner, kuri gydymosi tikslais norėtų nuvykti į Italiją. Sacharovo žmonai prieš kelerius metus Florencijoje buvo padaryta akių operacija, po kurios ji turi tęsti akių gydymą. Akademikas Sacharovas jau kelis kartus kreipėsi į sovietų valdžią dėl žmonos išvažiavimo vizos, bet iki šiol vis dar negavo teigiamo atsakymo.

— Kiekvienais metais apie 950,000 jaunų amerikiečių padaromos tonsilų operacijos. Daugiau kaip šimtas, susikomplicavus operacijai, miršta.

Manoma, kad ne visos tos operacijos buvo reikalingos. — Protingas žmogus negeisti mirties, bet neturi jos bijoti. Arabų priežodis

A. + A. GRAŽINAI JUODELIENEI

mirus,

jos vyrą, švietimo tarybos pirmininką, BRONIŲ JUODELĮ nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime kartu.

Lietuvių Tautinių Šokių
Institutas

A. + A. GRAŽINAI JUODELIENEI mirus,

jos vyrą BRONIŲ, MOTINĄ ir kitus gimines giliai užjaučiame ir drauge liūdime.

Aldona ir Vytautas Kamantai
Juzelė ir Kazys Laukaičiai
Danutė ir Anatolijus Milūnai
Aldona ir Vytautas Šoliūnai

A. + A. GRAŽINAI JUODELIENEI mirus,

jos vyrą j.v.s. BRONIŲ JUODELĮ, buv. Vyriausią Skautininką, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LSB Vyriausias Skautininkas
ir Vadija

A. + A. GRAŽINAI JUODELIENEI mirus,

jos vyrui BRONIŲ reikiame gilią užjaučiant ir kartu liūdime.

Iris ir Jonas Pabedinskai
Alė ir Algis Kėželiai

Mylimai žmonai

A. + A. GRAŽINAI JUODELIENEI mirus,
JAV LB švietimo Tarybos pirmininką BRONIŲ JUODELĮ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

JAV Lietuvių Bendruomenės
Krašto Valdyba

A. + A.

GRAŽINAI JUODELIENEI mirus,

jos vyrą mielą BRONIŲ liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Elvyra ir Juozas Karklilai

DRAUGAS, pirmadienis, 1979 m. sausio mėn. 8 d.

6

A. + A. GRAŽINAI JUODELIENEI

staigiai mirus, jos vyrą BRONIŲ, JAV LB švietimo tarybos pirmininką, motiną ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

JAV LB Vidurio Vakarų Apygardos
Valdyba

A. + A.

lnž. VYTAUTUI BIČKUI mirus,

mielai žmonai PRUDENCIJAI ir visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Stasė ir Antanas Tumosai ir
Lilė ir Valius Gražuliai

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopolyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Vlginia 7-6672

2424 W. 60th STREET

Tel. RPublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LaFayette 3-3572

JURGIS F. RUODIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Lietuvių Istorijos draugijos** narių ir jų bičiulių susirinkimas įvyks sausio 11 d. 6 val. vak. A. Rūgytės bute. Paskaitą apie Vilniaus universiteto reikšmę lietuvių kultūrai skaitys A. Rūgytė.

× **Jonas Kaunas, "Draugo"** ir kitų laikraščių bendradarbis, buvo rimčiau sunegalavęs, tris savaites gydėsi ligoninėje. Dabar, pagerėjus sveikatai, grįžo į savo namus ir sveiksta gydytojo ir savo šeimos narių globojamas. Apšilęs "Drauge" užsakė dienraštį vienam asmeniui ir pažadėjo pavasarį grįžti prie spaudos darbo.

× **Šv. Kryžiaus ligoninė** nuo sausio 22 iki sausio 26 d. duos kursą, kaip nustoti rūkyti. Norintieji tame kurse dalyvauti turi pirmiau užsiregistruoti, paskambindami telefonu 434-6700, ext. 200. Kursas bus kasdien nuo 1 iki 2 val. po pietų.

× **Vanda Kulikauskienė**, žinoma visuomenės veikėja, Lietuvos K. Birutės dr. jos centrinio Chicago skrydis buvusi ilgametė valdybos narė, buvo susirgusi, bet sveiksta ir rūpinasi organizacine veikla.

× **Šv. Teresės dr. jos** susirinkimas įvyks sausio 9 d. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

× **Cicero Katalikų duktė** susirinkimas įvyks antradienį, sausio 9 d., Cicero Šv. Antano parapijos salėje.

× **Lietuvių Prekybos rūmų** susirinkimas bus trečiadienį, sausio 10 d., 7:30 val. vak. Dariaus ir Girėno posto salėje. Susirinkime bus pirmininko, išdėstymo ir komisijų atstovų pranešimai, naujų direktorių nominacija ir kiti klausimai. Terminą bei šie direktoriai: dr. J. B. Jerome, B. Klemka, T. Kuzas, V. Samaska ir V. Shukis. Naujais nariais bus priimti M. Simokaitis, W. Kumpikas ir V. Urban. Po susirinkimo bus kavutė.

× **"The Chicago Catholic"** savaitraštis sausio 5 d. išspausdintas ilgo kas. J. Prunskio straipsnis apie Lietuvos būklę okupacijoje, parengiant būdingesnius komunistų persekiojimo pavyzdžius iš "Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos".

× **Cicero LB apylinkės** šaukiamas metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 18 d., tuoj po sumos parapijos salėje. Vasario 16-sios minėjimą, kaip jau buvo skelbta, LB apylinkės ruošia vasario 18 d.

× **Lidija Petravičienė**, Chicago, Ill., atsiuntė Garbės prenumeratės mokesčių. Esame jai labai dėkingi.

× **Lietuvaitė norėtų susirašyti** su USA ir Kanados lietuvaiteis 17-20 metų amž. Rašyti: B. Širvaitytė, Petro, šakų raj., Liepalotų paštas, Staliorų km., Lithuania-TSR. (sk.)

× **Akciniai stumimai** Lietuva. Kreipkitės į V. Karosaitę, Optical Studio, 7051 S. Washington Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6766. (sk.)

× **Dr. Stasė ir Kazys Riškai** Ateitininkų centro statybai paaukojo 600 dolerių. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Louis Kulp (Kulpa)**, trisdešimt trejus metus buvęs Šv. Kazimiero liet. kapinių administratorius, nuo pereinamųjų metų gruodžio 31 d. išėjo į pensiją ir su žmona Julija persikėlė gyventi į Cicero. Jo nuopelnas, kad jis yra pagražinęs ir atnaujinęs Šv. Kazimiero kapinių keilias, vadovavo Skausmingosios Motinos koplyčios įrengimui, praplėtė kapinių įvaziavimą, kad lankytojams būtų patogiau aplankyti savo artimųjų kapus. Nauju administratorium paskirtas nuo 1967 m. buvęs jo pavaduotojas Aleksas Kikilas. Atsisveikinimas su L. Kulpa buvo sausio 4 d. Old Barn restorane, kur dalyvavo nemažas būrys lietuvių.

× **Ką skaito mokiniai.** Kr. Donelaičio mokyklos V kl. skaito R. Spalio "Gatvės berniuko nuotykių", V. Vijeikio "Saugūną" ir M. Girniuvienės "Senojų bokšto paslaptis". VI kl. B. Sruogos "Kas bus, kas nebus, bet žemaitis neprašus" ir V. Vijeikio "Saugūną". VII A kl. skaito A. Barono "Silko tinklą", o VII B V. Ramono "Dulkės raudoname saulėleidy". VIII kl. skaito J. Gliados "Pagairę". Iš viso mokiniai šiais mokslo metais jau turi nusipirkti apie 250 lietuviškų knygų ir jas su mokytojų pagalba skaito.

× **Su "Gen. Povilas Plechavičius"** knyga supažindinamas Chicago lietuviškajai visuomenei rengiamas lietuvių kariniam sektoriui priklausanti organizacija — Lietuvos kūrėjų - savanorių s-gos, Lietuvių karių veteranų s-gos "Ramovė" Chicago skrydžio ir Lietuvių šaulių s-gos dalinių — Vytauto Didžiojo rinktinės, Gen. T. Daukanto ir Klaipėdos jūrų šaulių kuopų bendromis pastangomis, įvyks kovo 11 d., sekmadienį, šaulių namuose.

× **Jonas Brazys** iš Chicago auکوjo 8 dolerius. Dėkui.

× **Sergijus Paulavičius**, Chicago, Ill., prie metinio prenumeratės mokesčio pridėjo 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× **Elena Sabalienė** iš Los Angeles auکوjo 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Mykolas Komaras**, Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratę, atsiuntė 20 dolerių auką ir šiuo būdu dosniai parėmė savo dienraštį. Už auką maloniai dėkojame ir skelbiame M. Komarą Garbės prenumeratorių.

× **Bronius Gurėnas**, Hayward, Wis., atnaujindamas prenumeratę, atsiuntė malonius linkėjimus ir Garbės prenumeratės mokesčių. Už paramą esame labai dėkingi.

× **Aukų po 5 dol.** atsiuntė: Antanas Mockus, Stasys Vana-gūnas, Pranas Žilaitis, Jonas Paovys, Elena Skladaitienė. Visiems maloniai dėkojame.

× **Dėkodami už korteles**, po 5 dol. auکوjo: Ona Rėkašienė, Stepas Blynas, Pranas Šlepetis, Cecilija Jaunuševičienė, Cerniauskai iš Santa Monica. Visiems maloniai dėkojame.

× **Romas Kronas**, Clarendon Hills, Ill., auکوjo 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Lietuvaitė norėtų susirašyti** su USA ir Kanados lietuvaiteis 17-20 metų amž. Rašyti: B. Širvaitytė, Petro, šakų raj., Liepalotų paštas, Staliorų km., Lithuania-TSR. (sk.)

× **Akciniai stumimai** Lietuva. Kreipkitės į V. Karosaitę, Optical Studio, 7051 S. Washington Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6766. (sk.)

× **Dr. Stasė ir Kazys Riškai** Ateitininkų centro statybai paaukojo 600 dolerių. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

"Dainavos" ansamblis repetuoja muzikinį veikalą "Emilija Plateraitė". Klaviro krikštynų proga iš kairės ansamblio valdybos pirm. A. Smilga, J. Šlajus, komp. A. Jurgutis, režis. Z. Nungaudaitė, red. A. Baronas ir libreto autorius A. Kairys.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Laisvinimo veikla.** Sausio 14 d., sekmadienį, į Clevelandą atvyksta JAV LB krašto valdybos pirm. Algis Gečys ir Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr. Tą dieną 11:30 v. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje juodu kalbės tema "Lietuvių Bendruomenės laisvinimo veikloje". Prelegentai atsakinės į klausimus.

— **Kalėdų švenčių ir Naujųjų metų proga** JAV prezidentas ir prezidentienė, viceprezidentas Mondale su žmona, Valstybės sekretorius C. Vance su žmona atsiuntė sveikinimus, linkėjimus Lietuvos atstovui dr. S. ir O. Bačkiam. Jie taip pat švenčių proga gavo sveikinimus, linkėjimus iš kelių dešimčių svetimų valstybių ambasadorių ir jų žmonių. Sveikinusių tarpe buvo, be to, apaštališkasis delegatas JAV-se, keletas kongresmanų. Iš savo pusės Lietuvos atstovs dr. S. Bačkis ir O. Bačkienė aukščiausiai išvardytus pasveikino švenčių proga.

— **Clevelande** sausio 21 d. įvyks Kultūrinė popietė. Programoje: rašytojas Antanas Gustaitis ir Clevelando vyrų

× **Po tris dolerius auکوjo:** Vikt. Jasmantas, P. Narutis, J. Kass, J. Jacimavičius, A. Lazdauskas, Sofija Belinienė, Adelė Plienienė, Elz. Treinavičienė. Visiems dėkojame.

× **Jadvyga Kolienė**, Chicago, Ill., prie metinio prenumeratės mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Dėkojame.

× **Alfonas Šilbajoris**, London, Kanadoje, parėmė savo dienraštį 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× **Stasys Čipkus**, Willowick, Ohio, prie prenumeratės mokesčio pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

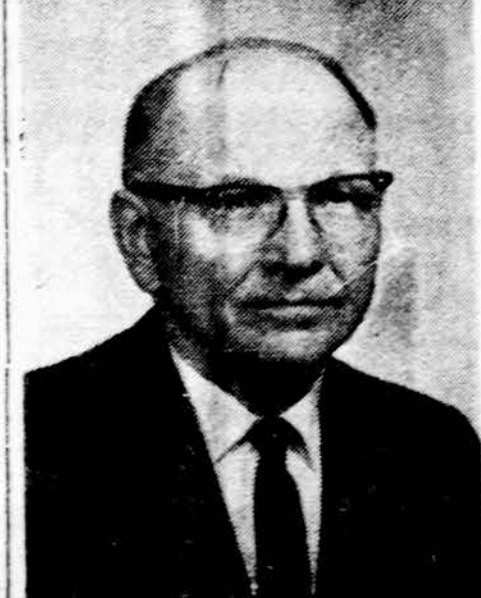
× **Kazys Palčias**, St. Petersburg Beach, Floridoje, atnaujindamas prenumeratę, auکوjo 10 dolerių. Už paramą esame labai dėkingi.

× **Juozas ir Elena Gailevičiai**, Baltimore, MD, pratęsė prenumeratę, padėjo už korteles ir atsiuntė 10 dolerių auką. Ačiū.

oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko.

— **Lietuvos pasiuntinybėje** 1978 m. gruodžio 8 d. lankėsi iš George Mason universiteto 35 asmenų grupė, kuri specialiai seka seminarą užsienių reikalų klausimais, vadovaujant Robert M. Donahi. Atsilankiusieji buvo supažindinti su dabartine Lietuvos padėtimi ir aprūpinti informacine literatūra apie Lietuvą bei turėjo progos pamatyti pasiuntinybės patalpas su jose esamais dalykais.

— **Sesė Helen Emerich**, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, vadovaujamas Clevelando Napelėjamos Pagalbos parapijos mokyklės ketvirtas skrydis vietos spaudoje buvo atžymėtas geriausiais rankų darbais. Ypač išskirtas to skrydžio sugėbėjimas paruošti indėnų meną, vaizduojantį jų kaimelį ir kiaušinių lukštuose parodytus jo vaizdus.

— **Vet. dr. Stasys Jankauskas** šį sausio mėnesį pasiekia 80 metų amžiaus. Jau ketvirtą kartą jis gyvena Clevelando priemiestyje Rocky River, Ohio. Nepriklausomoje Lietuvoje jis 11 metų buvo Žemės ūkio ministerijos Veterinarijos departamento direktorius, vadovavo Kauno Veterinarijos akademijos įkūrimo bei organizavimo darbams ir buvo pirmasis rektorius nuo jos įsteigimo 1936 metais iki rusų okupacijos. Išėjimo aktyviai prisidėjo prie veterinarijos gydytojų draugijos atkūrimo Vokietijoje 1946 m. ir pasirūpino jos veiklą perkelti į JAV-bes 1949 m. Atsiminimų forma parašė Lietuvos veterinarijos istoriją "Veterinarinė Medicina Nepriklausomoje Lietuvoje", kurią 1973 m. išleido Lietuvių Vet. Gydytojų draugija išėjimo. Dr. S. Jankauskas yra vienintelis tos draugijos garbės narys. Nuo pat atvykimo į JAV jis įsijungė į "Draugo" skaitytojų eilę ir yra "Draugo" bičiulis ir bendradarbis. (P. J.)

— **Lietuviška kalėdinė eglutė** Washingtono muziejuje. Šiais metais pirmą kartą lietuviška tikrais šiaudinukais papuošta eglutė buvo pastatyta Smithsonian Institution National Museum of History and Technology. Buvo apie ją kalbama ir rodoma televizijoje. Muziejui

patiko mūsų eglutės papuošalai ir šiaudinukai ir jie palikti muziejaus globoje kitiems metams. Eglutė paroda tęsiasi nuo gruodžio 15 d. iki sausio 2 d. Brošūroje pažymėta Lietuvos eglutės egzistencija nuo 1800 m.

— **Phoenixo (Ariz.)** miestą smarkiai auga. Priemiesčiuose dygsta nauji kvartalai. Kur pirmiau buvo negyvenami tyrai, dabar šviti gražios rezidentų pasisuntinys patalpos su jose esamais dalykais.

— **Phoenixo** šiaurinė dalis, kuri yra kalnų papėdėje. Pernai Phoenixas visoj Amerikoje gyventojų skaičiumi užėmė 20-tą vietą, šiemet atsiliko jau į 13-tą. Greitai auga ir Phoenixo priemiestiai, ypač Scottsdale, kurio koncentracija turtinėjasi žuomės, nes ten brangesni namai. Vidutiniška jų kaina 100,000 dol. Mesa, kitas Phoenixo priemiestis, kur anksčiau išimtinai gyveno mormonai, dabar jau keičia savo charakterį. Mormonai nebūna tokių įtakos kaip pirmiau, nors čia yra didelė, labai puošni jų šventovė. Mesoje yra daug kultūrojamų citrus sodų, bet netoli nuo jų dabar kuriamos naujos gyvenamos vietovės. Čia namai statomi kuklesni, kaip Scottsdale, užtat ir jų kainos prieinamesnės. Mesa paskutiniu metu turi per 100,000 gyv. ir 10 lietuvių šeimų.

OKUP. LIETUVOJE

— **Mirė Aldona Stanienė**, Rūtelė pradžios mokyklos mokytoja.

— **Mirė Antanas Gedminas**, dailininkas. Buvo gimęs 1927 m. Raseinių apskrityje. Nuo 1946 m. mokėsi Kauno meno mokykloje ir vėliau įsigijo monumentaliosios tapybos dailininko specialybę. Nuo 1957 m. "Minties" leidyklos vyr. dailininkas, knygos apipavidalinimo specialistas. Apipavidalino netoli 100 įvairių leidinių.

— **Vilniaus miesto** Lenino apygardos rinkiminę valdybą sudaro: Jurijus Kulikovas (pirmininkas), Nikolajus Ablovas, Val. Baranovskis, Liudmila Kiseliova, Leonidas Lovcovas, Val. Stechas, Albina Točinskaja ir keletas kitų asmenų. Dzeržinskio apygardos rinkiminę komisiją: Halina Ostapko, Vitalijus Antonovas, Lidija Cvetkova, Vladimiras Gončarovas, Valentina Guseva, Ina Ivanickaja.

— **Arnoldo Pirockino** knyga "J. Jablonskis bendrinės kalbos puseletojas", 1904–1930 m. "Mokslo" leidyklos išspausdinta 1978 metais, Vilniuje. Recenzavo filologijos kandidatas V. Drotvinas ir istorijos kandidatas M. Tamošiūnas. Ši knyga yra lyg antroji dalis anksčiau išleisto A. Pirockino veikalų "Prie bendrinės kalbos ištakų", ir, nors jos autorius su rusiška pavarde, bet kilęs iš Pašvitinio, Jurbarko apyl. su dideliu dėmesiu lietuvių kalbai bei pačiam J. 5000 egz.

CHICAGOS ŽINIOS

ATGAIVINO

Gail. sesuo Peggy Ryan, 29 m., eidama su motina iš gydytojo, pamatė, kad namų priemyje sukrito moteris, jau turinti daugiau kaip 70 m. amžiaus. Gail. sesuo nebebuvo pulso nei rankoj, nei kakle. Pūsdama kvapą ir burną ir masažuodama krūtinę, senutę Doody atgaivino. Ji buvo nuvežta į Little Company of Mary ligoninę.

JAPONAI PAGELBES

Japonų Nippon Steel bendrovės specialistai pažadėjo atvykti į Gary, Ind., ir padėti patobulinti US Steel plieno liejyklas. Japonai atvyks apie sausio vidurį.

PRIEŠ BOMBAS IR PADEGEJUS

Bombų sprogimus ir padėgi-

mus tiriančių policininkų dalinys Chicagoje padidinamas iš 51 iki 70 narių. Bus tiriamas kiekvienas gaisras. Sen. Percy tvirtina, kad padėgimai pasipelnymo tikslais kasmet JAV-se atima apie 1000 gyvybių ir apdraudų bendrovėms kainuoja apie 2 bil. dol.

UŽMIRŠTIEMS VAIKAMS

Geraširdžiai čikagiečiai vadinamam Užmirštų vaikų fondui suaukojo 195,514 dolerių ir keletą sunkvežimių dovanų. Tas buvo panaudota Kalėdų proga pradžiginti vaikų prieglaudoje ir neturtėlių šeimose.

OPERA I MEKSIKĄ

Chicago Lyric opera vyks į Meksiką, kur Servantes festivaly Guanajuato mieste balandžio 27 ir 29 dienomis stasys Donizetti "Don Pasquale".

Lėšos Pabaltijo tautų kultūrai

Pernai Kento valst. universiteto Etninių programų skyrius, vadovaujamas dr. John F. Cadzow, gavo iš Rockefellerio Fondo 35,000 dol. pinigine paramą, kuri buvo panaudota koordinatoriaus, trijų studentų ir skyriaus sekretorės algoms. Šio skyriaus tikslas yra, kaip žinoma, rinkti ir registruoti įvairių medžiagų, liečiančių baltų, Rockefellerio fondas, patikrins Baltijos programų progresą ir ji teigiamai įvertins, pinigine paramą, viso 21,400 dolerių, vėl pratęs. Ši parama įgalins skyrių išlaikyti skyriaus koordinatorę Audronę Tamošiūnaitę ir sekretorę. Be šito, tie pinigai užtikrins tolesnę Lietuviško archyvo veiklą ir augimą.

Lietuviškas archyvas veikia jau aštuntą metą, rinkdamas lietuviškas knygas, periodinius leidinius ir kitokią Lietuvą liečiančią medžiagą. Archyvo augimas ir toliau priklausys nuo tų lietuvių, kurie dosniai parems savo dovanom Kento universiteto pastangas.

Per paskutinius metus lietuviškas archyvas labai išaugo. Dabar jame yra daugiau kaip 10,000 eksponatų ir archyvas sudaro neatskiriama universiteto bibliotekos dalį. Juo gali pasinaudoti mokslininkai, studentai ir asmenys, kurie domisi liuanistika. Archyve šiuo metu yra ir daugiau kaip 500 įvairių periodinių leidinių, išleistų 19 šimtmečio ir nepriklausomos Lietuvos metu. Taip pat jame randami periodiniai leidiniai, išleisti Jungtinės Amerikos Valstybėse, pradedant 1920 m. Knygų ir periodinių leidinių skaičiai augant, jų publikavimas padidėjo. Baltų kultūrinių narių komitetas, įsteigtas liepos mėn. Toronte AABS suvažiavime, pradėjo kopijuoti pasikeitima, kuris bus daromas tarp akademinės institucijų. Baltų kultūrinių natoli 100 įvairių leidinių.

Vasario 16 gimnazijos "Vokietijoje" mokinė Lydija našto pamaldų metu.

Jablonskui, surinko daugybę naujų istorinių faktų apie mūsų bendrinės kalbos tėvą ir gražiai išdėstė savo veikale. Tiražas 5000 egz.

rių komitetas taip pat išrinko pasikeitimų centrą Kento vals. universitetą. Universitetas bus kartu ir latvių bibliotekų dublikatų ir kopijų pasikeitimų centras.

Lietuviško archyvo, kaip anksčiau minėta, augimas yra pasigėrėtinas. Atskirų individų ir organizacijų įnašas yra labai didelis. Privatus knygai žinomi žmonės, kaip Albinas S. Trečiokas, prel. Pranciškus Juras, Petrusėvičius, Lišauskas, kun. J. Angelaitis, dr. Domo Jasačio biblioteka labai praturtino archyvą. Clevelando Lietuvių tremtinių organizacijų knygos ir Lietuvių ekonominio centro leidiniai ir kartoteka yra taip pat patalpinamos Kento universitete Lietuviškam archyve.

Lietuviško archyvo Kente augimas yra daugelio asmenų ir organizacijų bei institucijų pastangų išdava. Baigiant reikia pabrėžti, kad Lietuviško archyvo ateitis yra užtikrinta, lietuviškos medžiagos rinkimas bus tęsiamas ir toliau. Tikime, kad lietuvių rems mūsų pastangas savo aukomis.

LIETUVOS KARIUMENĖ

Lietuvos kariuomenėje 1939 metais buvo 24,000 karių, 1,600 karininkų ir 1,400 liktinių puskarininkų. 1940 metais tie skaičiai truputį padidėjo. Policijoje tarnavo 4,000 ir pasienio apsaugoje 3,500 žmonių. Lietuvos šaulių sąjunga buvo 55,000 rikiuotės šaulių. Kariuomenė buvo suskirstyta į 3 pėsčiųsų divizijas ir IV-osios pėsčiųsų divizijos užuomazgą, 4 artilerijos pulkus, 3 kavalerijos pulkus, šarvuotųjų rinktinę, priešlėktuvinės apsaugos rinktinę ir karo technikos dalis. Lietuvos kariuomenė buvo gerai apginkluota ir turėjo stipriausią Pabaltijo valstybėse karą aviaciją (110 kovos lėktuvų), stipriausią kavaleriją ir moderniausią priešlėktuvinę artileriją. Stasys Raštikis

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-1225
Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak
šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTŲ LIŲ APRASMA DR. J. VALŠNORAS, MIC. KONGEJO

"MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE"

Knyga yra tik teologinė. Ji dėl jos mūly vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui besidominčiam Lietuvos istorija ar viešomis Knyga didelio formato, 440 psl. — kaina \$3.00 Galima ją įsigyti "Drauge".